



# **FORUM CRIMINALISTIC**

**REVISTĂ DE INFORMARE ȘI OPINII DE SPECIALITATE  
REALIZATĂ DE CATEDRA DE CRIMINALISTICĂ  
DIN CADRUL  
ACADEMIEI DE POLIȚIE "ALEXANDRU IOAN CUZA"**

**ISSN : 1844-2641**

**NUMĂRUL 4/2008**

**Editura ESTFALIA, București**



**Răspunderea pentru conținuturile articolelor publicate aparține exclusiv autorilor acestora.**

---

*Directorul publicației:*  
**Prof.univ.dr. Luca Iamandi**  
*Rectorul Academiei de Poliție “Al.I.Cuza”*

**CONSILIUL ȘTIINȚIFIC**

*Președintele consiliului științific*  
**dr.Constantin Bălăceanu-Stolnici**  
*Membru de onoare al Academiei Române*

**MEMBRI**

**Prof.univ.dr. Mihai Bădescu**  
**Prof.univ.dr. Georgeta Ungureanu**  
**Prof.univ.dr. Florin Coman**  
**Prof.univ.dr. Vasile Bercheșan**  
**Col.(r) Valeriu Manea**  
**Cms.șef Alexandru Petrușan**  
**Ing. Dan Lungu**

**Prof.univ.dr. Vlad Barbu**  
**Prof.univ.dr. Țuțu Pișleag**  
**Conf.univ.dr. Verginel Lozneau**  
**Conf.univ.dr. Costică Păun**  
**Cms.sef Viorel Coroiu**  
**Lect.univ.drd. Marin Ruiu**  
**Conf.univ.dr. Gabriel Olteanu**

**COMITETUL DE REDACTIE:**

**Senior editor:**  
**Cms.sef Horațiu Mândășescu**

**Redactor-șef:**  
**Prep.univ.Georgică Panfil**

**Redactori:**  
**Asist.univ.drd. Horia Rață**  
**Prep.univ.drd. Cezar Cioacă**  
**Asist.univ.Cătălin Toader**  
**A.s.p. Florin Fircă**  
**Roxana Barbu**



---

---

## CUPRINS/TABLE OF CONTENTS

1.	<b>Cuprins</b>	5
2.	<b>Cuvânt înainte</b>	7
3.	<b>PARTICULARITĂȚI ÎN CERCETAREA CRIMINALISTICĂ A UNOR CATEGORII DE FALSURI</b> MARIN RUIU	9
4.	<b>ASPECTE LEZIONALE ATIPICE PRODUSE PRIN ARME DE FOC</b> RAȚĂ HORIA NEACȘU ALINA	15
5.	<b>PROCEDURA DE AUTORIZARE A INTERCEPTARII CONVORBIRILOR ELECTRONICE ȘI TELEFONICE, PRECUM ȘI A INVESTIGATORULUI ACOPERIT</b> CIOACĂ CEZAR	23
6.	<b>CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND INFRAȚIUNILE LA REGIMUL CIRCULAȚIEI PE DRUMURILE PUBLICE</b> IACOB ADRIAN MESZAR RAZVAN	26
7.	<b>EUROCONFORMIZAREA ÎN MATERIA ARMELOR ȘI MUNIȚIILOR</b> NICOLAE GROFU	31

8.	<b>NOȚIUNI PRIVITOARE LA REPREZENTAREA CULORILOR ÎN IMAGINEA DIGITALĂ</b> GEORGICĂ PANFIL ENACHE PETRUȚ	35
9.	<b>ADMINISTRAȚIA CA ACTIVITATE</b> UNGA COSTEL	40
10.	<b>IDENTIFICAREA GENETICĂ</b> IRINA DREEA	48
11.	<b>CUM ESTE CORECT : „CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI” SAU „CERCETAREA LOCULUI FAPTEI” ?</b> MĂNDĂȘESCU HORAȚIU	52
12.	<b>DEMERS INTELECTUAL PRIVIND CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI ÎN CAZUL DESCOPERIRII DE CADAVRE</b> GHEORGHE POPESCU ADRIAN IANCU	55
13.	<b>ASPECTE GENERALE PRIVITOARE LA ORGANIZAȚIILE CRIMINALE</b> NICU-DAMIAN BARBU	64
14.	<b>SEMNIFICAȚIA PERFEȚIONĂRII TIPURILOR DE ARME ȘI A EXPLOZIVILOR</b> RAȚĂ HORIA	70
15.	<b>DECIZIA 616 DIN 23 IUNIE 2008 A CONSILIULUI DE COOPERARE ÎN DOMENIUL JUSTIȚIEI ȘI AFACERILOR INTERNE (J.A.I.)</b> CĂTĂLIN TOADER	79

---

A large, faint, grayscale fingerprint is centered in the background of the page. The ridges of the fingerprint are visible, creating a textured backdrop for the text.

## **CUVÂNT ÎNAINTE**

**Revista “Forum Criminalistic” este o publicație periodică realizată de cadrele Catedrei de Criminalistică și își propune să constituie o tribună a ideilor de valoare științifică în materie criminalistică a tuturor celor interesați de studiul acestei discipline.**

**Pe parcursul activităților de cercetare științifică se va urmări ca etalon de bază performanța, calitatea articolelor și a subiectelor abordate pe parcursul publicației.**

**“Forum Criminalistic” nu se dorește a face concurență altor publicații de specialitate, ci, din contră, intenționează a completa bogata bibliografie și cazuistică judiciară, utilă celor care sunt aplecați asupra prevenirii și combaterii criminalității. Din aceste considerente revista noastră se vrea a avea un pronunțat caracter aplicativ, îmbinând informația teoretică cu practica, servind “omului legii” la exercitarea profesiei sale în spiritul adevărului și justiției.**

**Revista noastră a ajuns la cel de-al doilea număr care tratează elemente de noutate din aria curriculară a muncii de poliție și care sperăm că a cunoscut o evoluție benefică comparativ cu debutul nostru. Ne dorim în continuare să ridicăm în mod constant standardele calității publicației noastre.**

**Redacția**





---

## PARTICULARITĂȚI ÎN CERCETAREA CRIMINALISTICĂ A UNOR CATEGORII DE FALSURI

**Lector univ. drd. MARIN RUIU**  
**Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”**

*Credit card fraud is a wide-ranging term for theft and fraud committed using a credit card or any similar payment mechanism as a fraudulent source of funds in a transaction. The purpose may be to obtain goods without paying, or to obtain unauthorized funds from an account. Credit card fraud is also an adjunct to identity theft.*

### **1. Scurt istoric privind falsul în cărțile de credit și alte mijloace de plată**

Cartea de credit se constituie în cel mai modern mijloc de plată, oferind deținătorului legal posibilitatea de a achiziționa bunuri sau servicii fără prezența efectivă a numerarului.

În prima jumătate a secolului XX mai multe hoteluri, magazine universale și stații de benzină au preluat ideea și au emis cărți de credit pentru clienții lor.

Faptul ca o carte de credit să fie acceptată de mai mulți comercianți s-a realizat în anul 1950, când a fost introdusă cartea de credit “DINERS CLUB”.

Posesorii acesteia erau încasați lunar pentru sumele cheltuite, achitând factura în întregime, iar de la comercianți era reținut un mic procent drept “reducere”, considerat ca o compensație pentru rolul cărții de credit în vânzarea produselor.

VISA nu este de fapt o companie de cărți de credit, ci mai degrabă un sistem electronic de plată care a evoluat totuși dintr-o astfel de companie.

În anul 1951, Banca Națională Franklin din Long Island a emis o carte de credit care a fost acceptată de comercianții locali, iar, la scurt timp, aproape o sută de alte bănci au început să emită cărți de credit. Posesorilor nu li se cereau taxe sau dobânzi – lucru deosebit de atractiv pentru americani – dar ei erau obligați să achite factura în întregime, iar de la comercianți se încasa o taxă pentru tranzacțiile făcute prin cărțile de credit.

Datorită faptului că acest sistem se aplica în plan local, el nu putea genera un profit suficient de atractiv pentru bănci. Bank of America avea însă drept piață întreg statul California. Ea a emis un instrument de plată denumit “americard”, care s-a bucurat de un mare succes, pentru că oferea posesorilor un element nou – creditul. Aceștia aveau posibilitatea de a plăti în rate suma din cont, cu o dobândă aplicată restului de plată.

În anul 1965 Bank of America a stabilit înțelegeri cu bănci din afara Californiei, autorizându-le să emită americard-uri. În acest timp, mai multe bănci din Illinois, de pe coasta de est și din California s-au unit, formând “MASTER CHARDE”.

---

În anul 1970 Bank of America renunță să mai controleze programul Bank Americard inițiat de ea, iar băncile care alcătuiau acest program au format NATIONAL BANK AMERICARD Inc. (NBI), o corporație independentă care va administra, promova și dezvolta sistemul pe întreg teritoriul S.U.A., denumită ulterior "VISA USA".

În afara Statelor Unite, Bank of America a continuat să autorizeze alte bănci să emită americard-uri. În 1997 s-a format IBANCO, o corporație multinațională care va administra programul internațional al americard-ului, denumită apoi VISA INTERNATIONAL.

În prezent sistemul VISA este unul dintre cele mai puternice din lume și alături – sau în concurență - cu MASTER CARD, AMERICAN EXPRESS și DISCOVER, monopolizează industria cărților de credit.

Cartea de credit este un card din material plastic care împuternicește pe deținător să cumpere produse ori să achite servicii, în limita unui credit stabilit de emitent. Ea nu este transmisibilă, iar limita creditului este stabilită individual, funcție de veniturile deținătorului și de credibilitatea acestuia. Sunt și cazuri de excepție, când pentru persoane publice sau cunoscute ca bogate, cardurile nu sunt prevăzute cu un plafon de creditare, mizându-se pe solvabilitatea presupusă a acestora.

## **2.Elemente de protecție ale cărților de credit**

Băncile emitente dotează cardurile cu diverse elemente de protecție pentru a îngreuna cât mai mult falsificarea ori contrafacerea și pentru a le personaliza. O parte a elementelor de protecție cu care sunt înzestrate cărțile de credit sunt comune și altor tipuri de instrumente de plată sau documente de valoare – microtext, elemente fluorescente, hologramă etc. Specifice cardurilor sunt banda magnetică și numărul de identificare a băncii emitente – BIN-ul.

Banda magnetică este fixată pe reversul cărții de credit sau debit în momentul fabricării și conține informații codificate ce includ numele deținătorului, numărul contului, numărul personal de identificare și limitele tranzacțiilor ce pot fi efectuate. Aceste informații sunt vulnerabile și pot fi realizate pe cărți de credit pierdute sau furate. În efortul de a proteja banda magnetică, industria cărților de credit a introdus câmpuri de verificare a datelor ca protecție împotriva falsificării.

Numărul de identificare a băncii este specific fiecărui emitent și este deșus la începutul grupului de cifre care formează contul. Prezintă în continuare numerele de identificare și numărul de cifre pe care le conțin conturile principalelor emitenți:

- VISA – prima cifră este 4, cont format din 16 cifre;
- MASTER CARD – prima cifră este 5, cont format din 15 cifre;
- DISCOVER – primele cifre sunt 6011, cont format din 16 cifre;
- AMERICAN EXPRESS – primele cifre sunt 37, cont format din 15 cifre.

Dacă o carte de credit poartă logo-ul VISA și numărul de cont începe cu altă cifră decât „4”, acesta este un indiciu sigur că ea a fost falsificată.

---

Următoarele cifre din cont indică concret banca emitentă a cardului și localitatea în care se află aceasta.

Tot ca element de protecție trebuie considerat și modul specific de redare în relief, la unele tipuri de carduri, a cifrelor și literelor ce reprezintă numărul contului, durata de valabilitate și numele deținătorului. Redarea în relief a acestor date are însă ca scop principal obținerea instantanee a chitanțelor la casele de marcaj din magazinele ce nu sunt dotate cu terminale electronice. Printr-un dispozitiv simplu, hârtia autocopiativă este presată pe card, imprimându-se literele și cifrele depuse în relief. Sistemul a funcționat o mare perioadă de timp în Statele Unite ale Americii, dar acum este pe cale de dispariție, datorită ieftinirii cititoarelor electronice ale informațiilor depuse pe benzile magnetice.

Acest mod de imprimare nu protejează cardul, deoarece dispozitive care realizează imprimarea în relief pe suport din material plastic se găsesc în spitale, biblioteci, instituții de învățământ, pentru realizarea de ecusoane, fișe, clasoare etc.

Un alt element de protecție este tipărirea specifică a spațiului destinat depunerii semnăturii deținătorului – panel – de pe reversul cardurilor. Prevăzut cu liniatură sau texte, acest spațiu este foarte sensibil la radieră, spălare sau corodare, operațiuni folosite la îndepărtarea semnăturii, manoperele frauduloase fiind ușor de depistat, fără folosirea unor metode sau aparaturi speciale.

Prezentăm, în continuare, elementele de protecție a unor carduri, cu indicarea plasamentului acestora pe avers și revers, cu mențiunea că atât plasamentul cât și chiar conținutul unora dintre ele poate fi diferit la fiecare tip de card, chiar dacă se află sub egida aceleiași corporații.

De exemplu, cardurile AMERICAN EXPRESS de tipul „OPTIMA” și „CORPORATE” au pe revers microtext liniar format din scris continuu și fără spații „AMERICANEXPRESSWORD-SERVICE...”, iar pe avers elemente fluorescente formate din majusculele AM – EX între care este plasat desenul centurionului. Grafica aversului și cromatica sunt diferite – argintiu cu albastru, respectiv verde – dar și microtextul. Astfel, cardul OPTIMA are microtext plasat la delimitarea argintiului de albastru și în partea inferioară, sub formă de bordură, iar cardul CORPORATE are microtext similar celui de pe revers.

Toate cardurile VISA au același logo încadrat de microtext, aceeași hologramă reprezentând porumbelul în zbor și același element fluorescent, care redă imaginea din hologramă, cu fluorescență.

Cardurile Master Card au logo-ul format dintr-un cerc roșu și unul galben care se intersectează, holograma redă globul pământesc în două imagini care cuprind toate continentele, iar ca elemente fluorescente majusculele „M” și „C” dispuse depărtat.

### **Modalități de falsificare și contrafacere**

Falsul în domeniul cărților de credit îmbracă cele două aspecte de bază ale acestui domeniu:

- 
- falsificarea – alterarea parțială prin modificarea unor date;
  - contrafacerea – reprezentând falsul total;

Trebuie menționat că falsificarea, în sens larg, a cărților de credit are unele elemente specifice, referitoare la aflarea unui număr de cont valabil, ștergerea și reînscrisura benzii magnetice, complicitatea comercianților etc.

Prima modalitate de falsificare a cărților de credit furate sau pierdute a fost denumită generic “răzuire și lipire”. Această schemă cuprindea ștergerea informațiilor imprimate în relief de pe aversul cărților de credit “procurate”, prin tăiere cu un instrument foarte ascuțit, după care erau lipite litere și cifre scoase prin același procedeu de pe alte carduri. Pe măsură ce delincvenții au început să cunoască mai mult despre cărțile de credit, ei au procedat la atacarea sistemului prin contactarea telefonică a instituțiilor de autorizare bancară, dându-se drept comercianți, iar printr-o serie de convorbiri puteau să afle numere de cont valabile. Aceste numere erau apoi lipite pe cărțile de credit pierdute ori furate.

Metoda descrisă a fost aproape abandonată, ea fiind totuși rudimentară și ușor de pus în evidență la o examinare sumară. Infracții au descoperit că dacă o carte de credit este expusă la căldură, datele amboasate pot fi aplatizate prin presare, pe suportul respectiv putând fi imprimate altele, folosind o mașină de imprimare în relief a cărei vânzare și cumpărare nu se supun nici unui control.

Infracții pot falsifica și datele electronice înscrise pe reversul cardului, prin recodificarea benzii magnetice, după care cartea de credit va fi folosită la cumpărarea de bunuri din magazinele la care autorizările – acceptarea tranzacției – sunt obținute electronic și nu prin telefon. Recodificarea benzii magnetice se poate realiza prin folosirea unui decodor conectat la calculator.

O metodă mai nouă de falsificare este aceea a îndepărtării prin răzuire a unor cifre și litere de pe cărțile de credit la a căror tipărire se folosește identarea, urmată de imprimarea altora, folosind, de obicei, o imprimantă cu transfer termic. Un astfel de procedeu este prezentat în ultimul capitol al lucrării. Acest tip de fals este sensibil la manipulare, grafismele nou imprimate nefiind rezistente la frecare, deteriorându-se ușor, deoarece nu sunt imprimate în masa suportului din material plastic. Manopera frauduloasă este însoțită de ștergerea datelor inițiale de pe banda magnetică și imprimarea altora având la bază un număr de cont deja alocat.

Se apelează de multe ori la contrafacerea parțială a unor cărți de credit, metoda fiind cunoscută sub denumirea de “fraudă cu plastic alb”. Plasticul alb este un termen generic care desemnează orice bucată de material plastic, indiferent de culoare, pe care s-a imprimat în relief un număr de cont, data expirării și numele deținătorului, și care este folosită într-o tranzacție. Acest plastic alb nu are nici o asemănare cu vreo carte de credit autentică, în afară de dimensiuni și de datele imprimate în relief. Acceptarea lui presupune o înțelegere stabilită între falsificatori și comerciant, care va imprima facturi pentru vânzări fictive, ce vor fi încărcate în contul său, banii obținuți fraudulos se împart apoi între cei doi infracționiști.

---

Se întâlnesc și cazuri de contrafaceri în adevăratul sens al cuvântului. Pentru acestea sunt folosite bucăți din material plastic, pe care se imprimă, prin tipărire sau cu ajutorul unei imprimante, grafica specifică unui tip de carte de credit, încercându-se reproducerea cât mai fidelă a unor elemente de protecție caracteristice acestuia.

Se poate pune pe bună dreptate întrebarea: cum intră rețelele de falsificatori în posesia unor numere personale de identificare sau a unor numere de cont valabile, incluzând numărul de identificare a băncii emitente?

Din cele descrise de către reprezentanții Departamentului International Trading din cadrul Serviciului Secret al Statelor Unite ale Americii cu ocazia unor simpozioane desfășurate la București, au rezultat mai multe moduri de operare folosite în acest scop.

Un prim procedeu constă în plasarea unui grup de supraveghere în apropierea unui bancomat, pentru a observa PIN-ul tastat de o persoană care scoate numerar. Dacă s-a reușit reținerea PIN-ului, după persoana respectivă este pusă în mișcare o grupă de hoți din buzunare, care are sarcina de a fura cartea de credit utilizată, iar cu aceasta se lichidează contul rapid, până a se raporta furtul cardului, astfel încât tranzacțiile să fie blocate. În aceste acțiuni sunt folosite autovehicule, camere de luat vederi cu teleobiectiv, binocluri, oglinzi retrovizoare etc.

Pentru aflarea unor numere de cont valabile, este necesară complicitatea unor persoane care lucrează în cadrul unor restaurante, magazine mici sau hoteluri. Astfel, când la un restaurant se achită consumația cu cartea de credit (lucru foarte obișnuit în Occident), în drum spre casa de marcaj ospătarul poate trece cardul printr-un cititor de dimensiuni mici pe care îl ține în buzunar, acesta decodând și memorând datele imprimate pe banda magnetică. După aceasta, cititorul, care poate avea dimensiunile a două pachete de țigări puse cap la cap, este conectat la un calculator și datele din cardul "citit" fraudulos sunt afișate pe monitor, urmând a fi folosite la contrafacerea de carduri.

Tot așa, un casier sau un recepționar necinstit, poate conecta camuflat la casa de marcaj un calculator, care va reține datele electronice ale cardurilor folosite la efectuarea de plăți în ziua respectivă. Cu ajutorul cardurilor contrafăcute având la bază datele astfel obținute, conturile pot fi debitate cu sume mici o mare perioadă de timp, atunci când deținătorii dispun de sume mari de bani și nu bagă de seamă că plătesc facturi cu valori mai mari decât ale tranzacțiilor efectuate.

### **Examinarea criminalistică a cardurilor**

Examinarea cardurilor suspecte de contrafacere ori falsificare se realizează prin metodele generale folosite la cercetarea înscrisurilor, cu unele particularități date de elementele de protecție specifice și ținând cont de tipul substanțelor folosite la imprimare.

---

Ele vor fi astfel examinate la comparatorul video-spectral VSC 5000, la comparatorul spectral FORAM, la microscop, în lumină incidentală și în radiații ultraviolete, pentru efectuarea de măsurători ale dimensiunilor și unghiurilor, efectuarea de suprapuneri și juxtapuneri fiind folosit programul LUCIA FORENSIC.

Pentru a stabili dacă un card este falsificat, el va fi examinat la microscop pentru a pune în evidență eventualele urme de radiere sau corodare, ce au avut drept scop îndepărtarea unor date înscrise inițial pe acesta. Examinările au ca obiect literele și cifrele amboasate sau indentate pe suportul din material plastic, panelul destinat depunerii semnăturii și zona benzii magnetice.

Pot fi întâlnite situații în care numărul de identificare al cardului (BIN), numărul de cont și data expirării să fie realizate în plan, prin depunere de substanță sub forma unei pelicule autocolante, care se poate deteriora și desprinde foarte ușor la frecare. Imprimarea originală a cardurilor de către băncile emitente se realizează ori prin amboasare, situație în care, caracterele sunt redată în relief pe avers, fie prin indentare, caz în care traseele sunt redată ușor în adâncime, substanța scripturală aderând la suport prin încălzire. În ambele cazuri, atât numărul de cont, cât și numele titularului sunt imprimate prin același procedeu.

---

## ASPECTE LEZIONALE ATIPICE PRODUSE PRIN ARME DE FOC

Asistent univ.drd. RAȚĂ HORIA  
Academia de Poliție „A.I.Cuza”  
Student NEACȘU ALINA  
Universitatea Româno-Americană

*Wounds produced by fire weapons are a domain of great interest for forensic medicine. The thematics of the current article concerns the violence induced by the fire weapons in Romania.*

În România violența indusă de armele de foc nu are un caracter epidemic. Din datele analizate în cadrul acestei lucrări la nivel național, leziunile produse prin arme de foc nu au relevanță statistică.

Nu există o statistică privind leziunile accidentale produse prin arme de foc care să nu aibă caracter mortal.

Datele acumulate la nivelul rețelei de medicină legală sunt incomplete deoarece numărul este subraportat datorită implicațiilor legale care sunt asociate acestui tip de leziuni – inclusiv pedepse penale în cazul în care accesul la armă a fost neasigurat.

Un mare număr de leziuni care nu au pus în primejdie viața au fost realizate cu armament de antrenament sau cu proiectil propulsat de un gaz comprimat (CO<sub>2</sub> sau chiar aer comprimat).

Orice încercare de a stabili, în cadrul unor parametri cât mai preciși, tabloul lezional în împușcare, devine inoperantă în fața unor aspecte morfologice aberante, pentru care este greu de găsit explicații.

Aceste forme de leziuni atipice se pot întâlni în orice leziune produsă prin arme de foc, și implică polul de impact și la cel de părăsire a țintei vii. Frecvența atipiilor este considerabilă, în mod deosebit în ultimul timp și putem afirma că aproape nu există caz, care prin aspectele lui lezionale deviate, să nu ridice probleme.

În asemenea condiții, numai extinderea preocupărilor medicului legist, la unele probleme criminalistice și de anchetă ale cazului cercetat, constituie premiza unei rezolvări competente.

Lăsând la o parte aspectele subiective, legate de nerecunoașterea leziunilor sau nesesizarea unor detalii, lăsând de asemenea la o parte folosirea armelor improvizate și cazurile de trageri cu țeava lipită care nu ridică probleme deosebite, trebuie să extindem investigațiile și la plaga de ieșire a glonțului, față de care apar, deseori, dificultăți de diagnostic.

În funcție de cazuistica noastră, încercăm gruparea leziunilor atipice astfel:

- absența unor particularități esențiale ale leziunii de impact: a inelului de denudare dermică, a zonei hemoragice sau a ambelor; absența cavității temporare;
- modificarea aspectului unor particularități ale leziunii de impact: răsfrângerea în afară a marginilor minus-țesutului, extinderea inelului de denudare dermică, confluarea hemoragiilor punctiforme în echimoze compacte și întinse, mărirea dimensiunilor cavității temporare;
- apariția la plaga de ieșire a glonțului a unor particularități aparținând leziunii de impact: înfundarea marginilor, gulerăș contuziv, gulerăș de ștergere
- inversarea parțială și chiar aparent totală, a particularităților între cele două leziuni

Aceste atipii se pot combina, mărinđ și mai mult dificultatea diagnosticului diferențial.

Analiza aspectelor atipice a leziunilor produse prin arme de foc pleacă de la aspectul clasic al leziunilor:

- există un complex unitar morfologic la polul de impact și anume leziunea de impact
- cavitata temporară.
- leziunea de impact este constituită din triada obligatorie: zona traumatică - zonă hemoragică - gulerășul de ștergere și de scuturare.

Diferențierea între cele două leziuni se bazează pe următoarele rațiuni:

1. Proiectilul care părăsește ținta umană nu mai este același ca la intrarea în corp, atât din punct de vedere fizic, cât mai ales dinamic; el apare acum:
  - deformat, turtit, fragmentat, cu rupturi în blindaj, "curățit" de impurități - ca urmare a traversării unei mari diversități de țesuturi vii și a ricoșeurilor;
  - cu axa de deplasare modificată;
  - având mișcări oscilatorii;
  - cu diminuarea considerabilă a ener-giei cinetice.
2. Pielea este abordată în sens invers, eventual șoc brutal al proiectilului având loc asupra dermei, care amortizează, parțial, capacitatea de distrugere a epidermei, lipsită de elasticitate; și aici se produce același "deget de mânășă" de data aceasta cu orientare către exterior.
3. Glonțul "se șterge", pentru ultima dată de fața profundă a dermei.

Atipii privind existența orificiului de intrare:

Pierderi de substanță la nivelul pielii, uneori foarte mari, unde minus-țesutul avea dimensiuni maxime de 7/5,8 cm.

În toate aceste cazuri leziunile interesau membrele, inclusiv oasele, care aveau mari focare destructive, multieschiloase, cu fragmente angajate până în planul plăgii de ieșire. Explicația acestor atipii este simplă: la energia cinetică mare a glonțului, care a fost consumată parțial (având în vedere volumul relativ redus al membrilor), doar pentru înfrângerea rezistenței osoase, s-au adăugat eschilele din focarul traumatic, care au acționat, la rândul lor, ca proiectile neregulate secundare, cu mare viteză de deplasare, deci cu o mare capacitate distructivă.



---

### Atipii privind dimensiunile orificiului de ieșire

Se citează cazuri în care dimensiunile orificiului de ieșire erau mai mici decât cele ale leziunii de impact.

În aceste cazuri forța de distrugere a glonțului a fost "consumată" în țintă. În consecință, nu a mai avut loc o rupere a țesutului ci o perforare-înfundare către exterior a pielii. Apreciem că proporțiile distrugerilor la poarta de ieșire a glonțului sunt strict dependente de trei factori, toți de egală valoare:

- forma proiectilului (alta decât în momentul intrării în corp),
- unghiul de contact al proiectilului, altul decât cel de 90°, cu părțile profunde ale tegumentelor la polul de părăsire a țintei,
- forța cinetică în momentul abordării, spre ieșire, în special a pielii (forță care trebuie să fie mult scăzută în raport cu aceea avută de glonț în momentul intrării în țintă).

### Atipii privind forma plăgii de ieșire a glonțului

Aceasta poate avea următoarele aspecte:

- în loc de aspect neregulat, apare un contur bine definit: triunghiular, oval, chiar rotund;
- marginile, în loc de a avea un caracter contuz, uneori zdrențuit, apar netede;
- orientarea buzelor plăgii care, de regulă, este spre afară, are, cu caracter de excepție, aspect de invaginare.

### Atipii generate de apariția zonei de contuzie

Este citată producerea unei asemenea leziuni contuzive, dacă pielea este aplicată pe un material de o asemenea rezistență capabil să comprime pielea împinsă de glonț, dar insuficient pentru a împiedica să o perforzeze.

### Atipii cu zonă de ștergere la plaga de ieșire

Urmele de la nivelul plăgilor de ieșire interesează frecvent marginile lor, mai precis hipodermul și dermul, pe o lățime suficient de mare 0,2-0,3 cm având caracter discontinuu. Pe cale chimică s-au pus în evidență fier și antimoniu la primul caz, fie la celălalt, aderent de o peliculă extrem de fină de unsoare.

O explicație posibilă ar fi dată de utilizarea pulberilor fără fum dar fie arma era murdară fie cartusele utilizate au fost murdare (în ambele cazuri de unsoare – suport adeziv bun pentru diferite particule, în special pentru cele metalice).

### Viteza și forța de ranire a proiectilelor.

Puterea de acțiune a proiectilului este determinată în orice punct al traiectoriei (teava-obiectiv), de forța vie (E) care se calculează după formula:  $E = mv^2/2$ . Forța de ranire a proiectilului depinde de puterea lui de a-și cheltui energia de lovire asupra țesuturilor. Efectul va fi determinat de: mărimea, forma, orientarea, rezistența de formare și de caracterul și rezistența țesuturilor traversate. Rezistența mai mare o au ovarele și pielea la trecerea proiectilului datorită densității mari ce le posedă.

---

Dzieman (1), Henn și alții au aratat că felul de răni produse de gloante militare cu energie mare și schije grele pot îmbraca trei forme: cilindrice, conice cu vârful conului spre orificiul de intrare și conice cu vârful conului spre orificiul de ieșire.

Alți autori exprimă efectul acestei forte vii asupra organismului (kg metri/sec) astfel: E= sute de kg metri/sec= rupturi, fracturi totale, dezmembrări; E= zeci kgmetri/sec = perforări, cavitație; E= câțiva kgmetri/sec= echimoze și leziuni tegumentare superficiale, uneori penetrarea tegumentelor cu apariția plăgilor în seton sau fără orificiu de ieșire. Iată că balistica medico-legală devine un concept foarte util în aprecierea de zi cu zi a consecințelor leziunilor produse prin arme de foc. Se pot corela astfel viteza de lovire cu energia vie a proiectilului și cu elasticitatea specifică a unor țesuturi.

Trebuie însă menționat faptul că aceste corelații se pot face până la un punct – când energia vie a proiectilului este foarte mare, numai traiectoria (tangentă și sau ricoșajul) poate uneori influența leziunile observate la nivelul diferitelor țesuturi dure (plagă în seton la nivelul capului la proiectile având viteza și energia de lovire foarte mare (2, 3).

Din datele deja expuse în cadrul părții generale rezultă în mod clar că drumul urmat de proiectil pe teava este determinat de detenta brusca a gazelor care apare în urma procesului de ardere inițiat de lovirea capsei de către cuiul percutor. Cu cât camera de ardere este proiectată să reziste la o presiune mai mare pe unitatea de suprafață, cu atât presiunea rezultată a gazelor va asigura proiectilului o angajare mai rapidă, împingându-l cu mai multă putere.

Camera de ardere a unei arme care declanșează cu sprijin în umăr (pușca, carabina) este proiectată să reziste la o presiune mare (peste 7000psi) în timp ce camera de ardere a unei arme care declanșează cu sprijin în mână rezistă la cel mult 40000 psi. În practică însă e dificil să măsoare presiunea existentă în interiorul țevii. Mult mai ușor de măsurat este viteza cu care proiectilul părăsește țeava. Prin arderea controlată a prafului de pușcă va apărea o presiune definită ca forță/suprafață. Pentru o arma dată, suprafața este constantă și este egală cu diametrul bazei proiectilului și care este echivalent cu diametrul țevii. Energia transmisă către proiectil - care are de fapt o greutate definită de fabricant - va depinde de masa proiectilului, de forța care aplică pe proiectil și de timpul în care forța acționează asupra proiectilului. Timpul de acțiune al gazelor este determinat de fapt de lungimea țevii în care se angajează proiectilul. Iată de ce până la un punct, cu cât țeava e mai lungă cu atât proiectilul va avea o accelerație mai mare pe măsura expansiunii gazelor de ardere. Balistica camerei de ardere nu influențează în mod direct evoluția proiectilului în corp dar impune o anumită viteză proiectilului care va fi transformată în energie disipată în interiorul țintei.

---

Evoluția proiectilului în aer se face în funcție de mai multe legi. Cea mai simplă teorie – nu în întregime adevărată - analizează energia cinetică a proiectilului ca fiind proporțională cu masa și viteza de deplasare a acestuia:

$$E_c = mv^2/2 \quad (1)$$

În plus în analiza drumului proiectilului trebuie analizat și coeficientul balistic ( $C_b$ ) al acestuia.  $C_b$  reprezintă energia eliberată de proiectil la atingerea țintei:

$$C_b = SD/l \quad (2)$$

În care  $SD$  reprezintă densitatea pe secțiune a proiectilului iar  $l$  este un coeficient dat de forma proiectilului. Densitatea pe secțiune a proiectilului se calculează raportând masa proiectilului la pătratul diametrului acestuia. Coeficientul  $l$  va scădea pe măsură ce va crește sfericitatea proiectilului.

În plus mișcarea proiectilului în țesuturi va fi limitată și de forța de frecare ( $F$ ).

$$F = f(v/a)ka / \rho d^2/v^2 \quad (3)$$

unde  $f(v/a)$  viteza proiectilului raportată la viteza sunet,  $k$  constanta de formă a proiectilului,  $a$  săgeata de deviație a traiectoriei proiectilului în funcție de orizontală,  $\rho$  densitatea mediului (aer=1. țesut=800) și  $d$  diametrul proiectilului,  $v$  viteza de deplasare

Deci cu cât viteza de deplasare a proiectilului este mai mare, cu cât calibrul armei e mai mare sau țesutul penetrat e mai dens cu atât frecarea proiectilului e mai mare. Frecarea este proporțională și cu mișcarea de înșurubare a proiectilului în jurul propriei axe - mișcarea de spin.

Modul în care proiectilul e încetinit de frecare este dat de formula:

$$r = F/M$$

În care  $F$  este frecarea și  $M$  este masa proiectilului. Frecarea proiectilului este influențată de mișcarea de spin. Cu cât mișcarea de spin este mai accentuată cu atât șansa proiectilului de a pendula în zbor va fi mai mică.

Modificând deci înșurubarea proiectilului pe țevă de la 1 la 7 (lucru realizabil în stabilirea unei rotații pe țevă la fiecare 12 inch de lungime), mișcarea de spin va fi accentuată. În paralel însă, prin creșterea mișcării de înșurubare accentuată a proiectilului vor apărea o serie de forțe de rotație care vor modifica traiectoria.

Propulsia proiectilului realizată în camera de ardere, mișcarea liberă a proiectilului în aer către țintă, forma proiectilului sunt elemente esențiale care vor determina de fapt gradul de afectare tisulară finală.

Cea mai importantă de fapt din punct de vedere medico-legal este mișcarea aleatorie a proiectilului în țintă. Aceasta va determina de fapt nivelul și profunzimea leziunilor locale. Un proiectil scurt, cu viteza mare va începe o mișcare de balans rapidă fapt ce va duce la lezarea multor țesuturi concomitent cu eliberarea unei cantități mai mari de energie cinetică la nivelul țintei. Un proiectil lung și greu poate

---

transmite energia cinetica la distanta mai mare dar poate la fel de bine sa străbată ținta păstrându-și cât mai multă energie cinetica la ieșire.

Chiar și un proiectil cu energie cinetică mică (armele de mână) poate lovi ținta eficient dacă eliberează multă energie cinetică și ținta se afla în apropiere.

Designul proiectilului este important. Convenția de la Haga (din 1899) și apoi convenția de la Geneva au interzis utilizarea proiectilelor deformabile în timp de război. Din aceasta cauza proiectilele militare prezintă o îmbrăcămintă metalică completa în jurul miezului de plumb. Mai mult decât convenția menționată, trebuie sa se tina cont de faptul ca proiectilul militar se deplasează cu o viteza mare de peste 600 m/s și deci fără protecție metalica externa, învelișul de plumb se va topi (la temperaturi care apar la viteze de peste 600m/s).

În viața civilă însă poliția, vânătorii și răufăcătorii nu au semnat convențiile menționate și folosesc cu entuziasm proiectile din plumb deformabile. Mai mult sunt deja cunoscute proiectilele artizanale care se deformează la impact. Aceasta deformare artizanală duce la eliberarea totală a energiei cinetice chiar dacă impactul are loc la distanța mică.

Distanța dintre gura țevii și ținta este extrem de importantă în evaluarea leziunilor. Pentru arme cu declanșare din mână, majoritatea proiectilelor își pierd semnificativ energia cinetică la o distanță de peste 33 de metri de la agresor, în timp ce armele militare de calibru 7.65 își păstrează suficientă energie cinetică pentru a fi eficiente și la peste 250 de metri.

Un parametru important care trebuie reamintit și corelat atât cu viteza de deplasare a proiectilului cât și cu designul acestuia este tipul (densitatea) țesutului lovit și adâncimea de pătrundere a proiectilului.

Densitatea țesutului și elasticitatea acestuia sunt extrem de importante în evaluarea distrucției tisulare. Cu cât va fi densitatea tisulară mai mare cu atât va fi distrugerea tisulară mai mare. Cu cât va fi elasticitatea mai mare cu atât va fi distrucția tisulară este mai mică. Iată de ce pulmonul (densitate mică, elasticitate mare) va fi lezat mai puțin decât mușchiul (densitate mare, elasticitate mai mică) și mult mai puțin decât osul.

Ficatul, splina și creierul nu au elasticitate și sunt lezate ușor și profund. La fel țesutul adipos. Organele pline cu fluid - vasele mari, vezica urinară, stomacul, cordul pot exploda la contactul cu un proiectil.

Un proiectil care lovește osul poate să se fragmenteze sau osul lezat și se vor genera astfel o suită de proiectile secundare - fiecare generând leziuni secundare. Viteza cu care un proiectil trebuie să se deplaseze pentru a putea penetra tegumentul este de 54 m/s și pentru a perfora un os de 62 m/s. Ambele viteze sunt mici (raportate la vitezele de până acum) în așa fel încât trebuie judecata concordant cu celelalte constante menționate.

Proiectarea unui proiectil pentru o anumită țintă va determina un alt răspuns în momentul în care acesta va lovi o altă țintă.

---

Un proiectil de carabina proiectat pentru vânătoarea de elefanți va trebui să aibă diametrul mic, să fie cămășuit cu un material dur, să aibă viteza inițială mare și să elibereze energie cinetică la distanța de locul de impact (ținând cont de grosimea pielii animalului și de densitatea oaselor acestuia).

Un astfel de proiectil lovind un om va produce leziuni asemănătoare ca gravitate cu cele produse de un cuțit (plaga tăiată - înțepată ca gravitate dar având caracteristici lezionale externe diferite).

Un proiectil pentru lezarea țesuturilor umane va fi dotat din proiectare cu un sistem de frânare la contactul cu tegumentul uman (vârf teșit sau semisferic invers pe direcția de înaintare (aspect de cupă). Vârful rotunjit al proiectilului va fi cel mai puțin eficient și este utilizat mai ales la armele de mână.

Aspectul retezat al vârfului prezintă raportul de frânare cel mai bun, proiectilul nu este cămășuit. Acest tip de proiectil este folosit de cele mai multe ori în lupta de stradă (poliție) sau în trageri de antrenament.

Aspectul de cupă al vârfului va genera un comportament particular al acestuia în zbor. Proiectilul se va întoarce în mers cu partea dreptunghiulară spre înainte, aceasta nu este acoperită de cămașa și va expanda la contactul cu ținta (proiectilele cu expansiune).

Expansiunea de fapt apare doar la proiectile la viteze mai mari de 400 m/s - viteza atinsă doar de cele mai performante arme de mână. În concluzie traiectoria proiectilului în ținta și capacitatea de rănire a acestuia va depinde de o suită de factori variabili (forma, viteza, masa, mișcare de spin, distanța, felul țesutului).

Toți acești factori sunt interconectați și nu se poate nici un fel de predicție reală privind felul leziunii inclusiv în condiții de tragere experimentală. În aceste condiții, în cazurile medico-legale moderne, puține din variabilele menționate sunt accesibile direct analizei medicului legist.

Analiza în timp real a leziunilor și mai ales judecarea acestora va fi în principal o problemă de importanță medico-legală.

Sunt medici (mai ales chirurgii direct implicați în tratamentul leziunilor produse prin arme de foc) (4) care consideră că leziunea trebuie tratată în același mod indiferent de tipul proiectilului. Acest lucru poate fi adevărat din punct de vedere medical. Din punct de vedere medico-legal însă, noi nu considerăm acest lucru ca fiind posibil sau util: distrugerea țesuturilor depinde în mod direct de design-ul proiectilului, de distanța, de energia inițială, de traiectorie și la fel de bine de calitatea țesuturilor afectate.

Iată de ce considerăm că impunerea noțiunilor de balistică medico-legală nu va crește birocratizarea leziunilor induse de arme de foc ci va ușura cercetarea criminalistică și medico-legală. Pentru înțelegerea reală a efectelor induse de arme de foc asupra corpului uman trebuie realizată o analiză comună – medicală, medico-legală și criminalistică a plăgilor.

---

Implicarea imediată a medicului legist în analiza leziunilor (poate chiar în sala de operații) sau filmarea și documentarea leziunilor chiar în faza chirurgicală diagnostică sunt aspecte ale tratamentului care pot fi ușor integrate în procesul identificării și tratării plăgilor împușcate. Acest lucru nu este posibil în cazul criminalistului (care nu este medic) și nici nu este de dorit – o prezență neantrenată în cadrul unei proceduri chirurgicale speciale inducând un stres major suplimentar.

Sintetizând cele discutate până în prezent asupra tabloului lezional dinamic, putem trage următoarele concluzii:

- (1) Efectul distructiv se datorează esențial risipirii energiei cinetice în țesuturi.
- (2) Ansamblul lezional depășește cu mult calibrul proiectilului, fiind centrat de zona de distrugere propriu-zisă, care coincide cu traiectoria în organism a glonțului.
- (3) Dintre cele două părți în conflict, numai factorii etiologici ai împușcării (unda de șoc + proiectilul) pot fi cunoscuți, pretându-se chiar la estimarea lor matematică; țesuturile vii, nu. Totuși, pielea, ca și celelalte formațiuni anatomice, pot fi considerate ca medii elastice, a căror deformare este, până la un anumit punct, proporțională cu forța aplicată, "rezistența elastică" fiind în funcție de viteza de deformare care se aplică.

### **Bibliografie:**

1. Dzieman AJ, Mendleson JA, Lindsey D (1961) Comparison of the wounding characteristics of some commonly encountered bullets. J Trauma 1:341-353
2. Beliș VI. – "Tratat De Medicină Legală", Editura Medicală, București, 1995
3. Tamaska L (1968) Die gerichtsmedizinische Bedeutung der sekundären traumatischen Sammhirnblutungen. Beitr Gerichtl Med 24:131-138
4. Kaufman HH, Loyola WP, Makela ME, Frankowsky RF, Wagner KA, Brustein 1988:9:127-30

---

## PROCEDURA DE AUTORIZARE A INTERCEPTARII CONVORBIRILOR ELECTRONICE SI TELEFONICE, PRECUM SI A INVESTIGATORULUI ACOPERIT

prep.univ.drd.CIOACA F. CEZAR  
Academia de Politie „Alexandru Ioan Cuza”

*The author describes the legal procedure of authorising the interception and recording of electronic communications of any kind, as well as the one of the actions of the undercover agents used in the police work.*

În contextul actual al integrării României în Uniunea Europeană, legislativul a simțit nevoia unei mai bune îmbunătățiri a legislației privind combaterea crimei organizate, și ca atare materialele probatorii utilizate în procesul penal trebuie materializate și fundamentate foarte bine pentru ca aceste fapte și acte să ajungă în fața completelor de judecată, iar faptele și acte care intra în sfera ilicita să fie trase la răspundere penală.

De aceea, a devenit o necesitate reglementarea legislativă cu privire la interceptările și înregistrările audio sau video, precum și instituirea investigatorului acoperit.

Astfel conform legii nr. 281/24.06.2003 legiuitorul a simțit necesitatea modificării Codului de procedură penală, și cu această ocazie a schimbat în Secțiunea V – Interceptările și înregistrările audio sau video, art. 91<sup>1</sup> - 91<sup>3</sup>.

Conform art. 91<sup>1</sup> vechiul Cod de procedură penală prevedea ca înregistrarea convorbirilor pe bandă magnetică se pot efectua cu autorizarea motivată a procurorului desemnat de primul – procuror al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege dacă sunt date și indicii temeinice privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni pentru care urmărirea penală se face din oficiu, iar interceptarea este utilă pentru aflarea adevărului, și pot servi ca mijloace de probă, dacă din conținutul convorbirilor înregistrate rezultă fapte sau împrejurări de natură să contribuie la aflarea adevărului. La acest articol legiuitorul a simțit nevoia modificării prin legea 281/2003 în ceea ce privește instituirea celui ce acordă autorizarea, procurorul fiind înlocuit de instanța „la cererea motivată a procurorului”, înregistrările efectuându-se nu numai pe bandă magnetică ci și pe orice alt tip de suport. De asemenea autorizarea se da de către președintele instanței careia i-ar reveni competența să judece cauza în prima instanță, în camerele de consiliu.

Alin. 2 din prezetul articol prevede că „ Interceptarea și înregistrarea convorbirilor sau comunicațiilor pot fi autorizate în cazul infracțiunilor contra siguranței naționale prevăzute de Codul penal și alte legi speciale, precum și în cazul infracțiunilor de trafic de stupefiante, arme, persoane, acte de terorism,

---

spalarea banilor, falsificare de moneda sau alte valori, in cazul infractiunilor prevazute de Legea nr.70/200 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie ori al unor alte infractiuni grave care nu pot fi descoperite sau ai caror faptuitori nu pot fi identificati prin alte mijloace ori in cazul infractiunilor care se savarsesc prin mijloace de comunicare telefonica sau prin alte mijloace de telecomunicatii”.

Legea nr. 281/2003 reglementeaza in art. 91<sup>1</sup> alin 3 – 4 durata pentru care se da respectiva autorizare necesara inregistrarii care nu poate depasi 30 de zile. In eventualitatea in care autorizarea trebuie prelungita pentru motive temeinice, fiecare prelungire pe care o da instanta nu trebuie sa depaseasca 30 de zile, durata maxima de interceptare fiind de 4 luni, in conditiile actualei legi. Alin. 6 din prezentul articol reglementeaza si cazurile in care instanta de judecata autorizeaza inregistrarile si la cerea motivata a persoanei vatamate.

Actul prin care instanta de judecata acorda autorizarea interceptarii si a inregistrarilor convorbirilor sau comunicariilor este incheiere motivata, incheiere care in cuprinsul sau trebuie sa contina: „indicile concrete si faptele care justifica masura; motivele pentru care masura este indispensabila aflarii adevarului; persoana, mijlocul de comunicare sau locul supus supravegherii; perioada pentru care este autorizata interceptarea si inregistrarea”.

Art.92<sup>2</sup>, modificata prevede in alin.1 ca procurorul efectueaza personal interceptarile si inregistrarile sau poate dispune ca acestea sa fie efectuate de organele de cercetare penala, persoanele care sunt chemate sa dea concurs tehnic la aceste operatiuni sunt obligate sa pastreze secretul operatiunilor. De asemenea cand nu exista timpul necesar obtinerii autorizarii, procurorul poate dispune cu caracter provizoriu, interceptarea si inregistrarea pe banda magnetica sau pe orice alt suport a convorbirilor, prin ordonanta motivata, dar el trebuie sa aduca la cunostinta imediat instantei de judecata hotararea acestuia, dar nu mai tarziu de 24 de ore de la dispunerea ei (alin. 2), instanta urmand a se pronunta in cel mult 24 de ore asupra masurii exercitate de procuror, si in cazul in care se confirma sa autorizeze pe mai departe interceptarea sau inregistrarea, iar daca nu se confirma sa dispuna incetarea imediata a acestor activitati.

In art.93<sup>3</sup> este prevazuta procedura de certificare a interceptarilor , acestea fiind certificate printr-un proces verbal, redate in forma scrisa, atasate la procesul verbal respectiv, tradusa daca este cazul, certificare ce se realizeaza de catre organul de cercetare penala contrasemnat de procurorul care supravegheaza urmarirea penala in cauza. Banda magnetica sau orice alt tip de suport impreuna cu cele de mai sus se inainteaza instantei de judecata, care vor fi inmanate la grefa, care le va pastra in locuri special amenajate, in plic sigilat.

Legea nr.281/2003 prevede ca mijloacele de proba prevazute in sectiunea de mai sus pot forma obiectul expertizei tehnice la cererea procurorului, a partilor sau din oficiu.



---

În completarea celor arătate, legiuitorul a prevăzut expres în Legea nr. 39/21.01.2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, în art. 15 prevede că în momentul în care sunt date și indicii certe cu privire la săvârșirea infracțiunilor de inițiere sau constituire a unui grup infracțional organizat, sau aderarea și sprijinirea sub orice formă a unui astfel de grup, în scopul stingerii de probe sau a identificării celor ce au comis asemenea fapte, procurorul poate dispune:

- Punerea sub supraveghere a conturilor bancare și a altor conturi asimilate acestora;
- Punerea sub supraveghere a sistemelor de comunicații;
- Punerea sub supraveghere sau accesul la sistemele informatice;

Iar în cazul în care există indicii temeinice că s-ar săvârși o infracțiune gravă, de către unul sau mai mulți membri ai unui grup infracțional organizat, pot fi folosiți în vederea stingerii probelor polițisti sub acoperire care vor acționa în interiorul acestor grupuri. Autorizarea pentru folosirea a astfel de polițisti o da procurorul desemnat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, sau de către procurorul de pe lângă Curtea de Apel, prin ordonanță motivată, care va respecta mențiunile prevăzute în art. 203 C.p.pen., adăugând și următoarele date prev. de art. 18 din Legea nr. 39/2003:

- a) Indiciile temeinice care justifică măsura și motivele pentru care această măsură este necesară
- b) Identitatea sub care polițistul sub acoperire urmează să-și desfășoare activitatea
- c) Numele lucrătorului din structura specializată desemnat ca persoană de legătură a polițistului sub acoperire
- d) Activitățile pe care polițistul sub acoperire le poate desfășura
- e) Perioada desfășurării activității autorizate.

În situația în care în activitatea desfășurată, polițistul sub acoperire cauzează pagube materiale persoanelor fizice sau juridice care nu au legătură cu grupul infracțional organizat, plata despăgubirilor se asigură din fondurile Ministerului de Interne, Ministerului Justiției și ale Ministerului public, în limita fondurilor aprobate pentru destinația respectivă

## BIBLIOGRAFIE

1. Codul Penal al României
2. Codul de procedură penală
3. Legea nr. 281 din 24.06.2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură penală și a unor legi speciale
4. Legea nr. 39 din 21.01.2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate

---

## CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND INFRAȚIUNILE LA REGIMUL CIRCULAȚIEI PE DRUMURILE PUBLICE

**Conf.univ.dr.Iacob Adrian  
sinsp.Mezsar Razvan Andrei  
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”**

*The present article refers to public road accidents, causes and results of non-following the rules for a safe traffic.*

Infrațiunile la regimul circulației rutiere reprezintă un grup distinct în sistemul infracțiunilor, care s-a constituit datorită amplificării și diversificării încălcărilor produse în cadrul circulației rutiere pe drumurile publice, a creșterii gradului de pericol al acestor încălcări, a necesității intervenției mai eficiente a legiuitorului în acest domeniu spre a asigura ocrotirea în mod normal și corectă a valorii sociale puse în pericol.

Acest tip de infracțiuni reprezintă ansamblul faptelor penale prin a căror incriminare și sancționare se ocrotește siguranța circulației pe drumurile publice.

Interzicerea acestor fapte prin sancțiuni penale are ca scop, să prevină săvârșirea altor fapte cu consecințe mai grave și să descurajeze participanții la trafic de la comiterea acestora. Prin respectarea regulilor de circulație pe drumurile publice se previne o circulație haotică și indisciplinată din partea participanților la trafic fie conducători auto, fie pietoni.

Aceste fapte penale reprezintă o categorie specifică de infracțiuni pe care nu le regăsim în Codul Penal Român ci doar în legi speciale.

Infrațiunile la regimul circulației rutiere pe drumurile publice sunt prevăzute în ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr.195/ 2002 republicata privind circulația pe drumurile publice, ordonanță ce se aplică începând cu data de 1 decembrie 2006, modificata și completata prin O.U.G. nr. 63/2006, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea 1. Această ordonanță este aplicată prin Regulamentul de aplicare reglementat de H.G.1391/2006.

Noua reglementare în domeniul circulației pe drumurile publice aduce îmbunătățiri și noutăți de o importanță deosebită datorită evoluției și dinamicii pe care o cunoaște acest domeniu.

În ceea ce privește infracțiunile la regimul circulației pe drumurile publice acestea sunt cuprinse în Ordonanța de Urgență nr.195/ 2002-R în Capitolul VI, articolele 84-94, capitol intitulat Infracțiuni și Pedepse.

Noua lege a circulației pe drumurile publice preia infracțiunile prevăzute în Decretul 328/ 1966, dar cu mențiunea că aduce îmbunătățiri clare, concrete, fără a lăsa urme adânci de subînțelesuri și dândui posibilitatea participantului la trafic să

---

înțeleagă întocmai voința legiuitorului, adică obligațiile pe care le are în acest raport juridic.

În Ordonanța de Urgență 195/2002 republicată există infracțiuni noi pe care nu le regăseam în decretul 328/1966 și pe care aș dori să le aduc la cunoștință, acestea venind ca o necesitate obligatorie deoarece incriminează și pedepsesc acele fapte cu un grad ridicat de pericol social ce nu au avut o reglementare în vechea legislație rutieră.

În cazul infracțiunii prevăzute la art. 87 din O.U.G. 195/2002-R, care prevede ca „conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau un tramvai de către o persoană care are o imbibare alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani”, legiuitorul a adus completări importante, care au intrat în vigoare la data de 1 decembrie 2006 și care se referă la art. 87 alin.(6), articol care prevede ca „persoana care conduce un autovehicul sau tramvai, testată cu mijloc tehnic certificat ca având o concentrație de peste 0,40 mg/l alcool pur în aerul expirat, este obligată să se supună recoltării probelor biologice sau testării cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic.

Infracțiunea de la articolul 90 din O.U.G. 195/2002-R prevede că „Fapta conducătorului de vehicul sau a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, ori a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a consuma alcool, produse ori substanțe stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora, după producerea unui accident de circulație, care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei sau a mai multor persoane, până la recoltarea probelor biologice ori până la testarea cu un mijloc tehnic omologat și verificat metrologic sau până la stabilirea cu un mijloc tehnic certificată prezentei acestora în aerul expirat, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani”.

Infracțiunea de la articolul 91 din O.U.G. 195/2002-R care prevede că „Neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art.22 alin(6) din O.U.G.195/2002-R, de către medicul de familie, în cazul producerii unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei sau a mai multor persoane, ca urmare a afecțiunilor medicale ale conducătorului de vehicul, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă de la 1 la 5 ani”. Articolul 22 alin(6) se referă la obligația pe care o are medicul de familie, atunci când constată în cadrul atribuțiilor de serviciu că o persoană care posedă permis de conducere este inaptă medical sau psihologic pentru a conduce un autovehicul sau tramvai, obligație ce constă în faptul că trebuie să comunice aceasta de îndată poliției specializate în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea. Articolul 22 alin.(2) ne precizează că lista cu afecțiunile incompatibile cu calitatea de conducător de autovehicule sau tramvaie se stabilește prin ordin al ministrului sănătății și familiei și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

---

O altă infracțiune nou reglementată de O.U.G. 195/ 2002-R este prevăzută în articolul 92 alin. (1) și prevede că „Fapta savarsita cu intentie de a sustrage,distruge, degrada ori a aduce in stare de neintrebuintare indicatoarele,semafoarele,amenajarile rutiere sau crearea de obstacole pe partea carosabila se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amenda”.

Alin. (2) Instalarea de mijloace de semnalizare rutieră sau modificarea pozițiilor acestora, fără autorizație eliberată de autoritățile competente, de natură să inducă în eroare participanții la trafic se sancționează cu pedeapsa prevazuta la alin(1).

Alin. (3) Organizarea sau participarea,in calitate de conducator de vehicul sau de animale,la intregeri neautorizate pe drumurile publice,se pedepseste cu inchisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amenda.

Alin. (4) Cu pedeapsa prevazuta la alin(3) se sancționează blocarea cu intentie a drumului public,daca se pune in pericol siguranta circulatiei ori se aduce atingere dreptului la libera circulatie a celorlalti participanti la trafic.

Alin. (5) Lașarea fara supraveghere pe partea carosabila a drumurilor publice a unui vehicul care transporta produse sau substante periculoase se pedepseste cu inchisoare de la 3 la 7 ani.

În cazul infracțiunii prevăzută la articolul 93 alin. (2) din O.U.G. 195/ 2002-R sancțiunea este mai mare decât cea prevăzută în Decretul 328/ 1966, articolul 39 și la alin. (2) se incriminează acea faptă săvârșită de către o persoană, care prin „repararea unui autovehicul având urme de accident fără autorizația eliberată de poliție, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă”,iar la alin. (3) legiutorul nu incrimineaza infractiunea de la alin. (2),daca repararea autovehiculelor avand urme de accident se face in baza atestarii validitatii constatarii amiabile de accident.

Ultima infracțiune prevăzută în O.U.G. 195/ 2002-R este cea de la articolul 94 alin. (1) care prevede că „efectuarea unor lucrări de construire, modificare sau de reabilitare a drumului public, amplasarea unor construcții, panouri sau reclame publicitare în zona drumului, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii , se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”.

Alin. (2) „Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se sancționează și persoana care nu respectă condițiile stabilite in autorizatia de constructie,eliberata in conditiile legii , pentru amenajarea accesului rutier la drumul public, în cazul construcțiilor amplasate în zona acestuia.

Alin. (3) prevede că „ Persoana autorizata de administratorul caili ferate care nu ia masurile corespunzatoare pentru semnalizarea obstacolelor sau a lucrarilor pe drumurile publice,daca prin aceasta s-a produs un accident eluarea măsurilor pentru semnalizarea trecerilor la nivel cu calea ferată, precum și modificarea acestora fără acordul poliției specializate se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”.

---

Alin. (4) Cu pedeapsa prevazuta la alin. (3) se sanctioneaza si persoana autorizata de catre administratorul unui drum public sau de catre executantul unei lucrari pe partea carosabila, care nu ia masurile corespunzatoare pentru semnalizarea obstacolelor sau a lucrarilor pe drumurile publice, daca prin aceasta s-a produs un accident de circulatie din care au rezultat victime omenesti sau pagube materiale.

Aceste infractiuni prevazute mai sus sunt de o importanta deosebita deoarece vin sa ocroteasca siguranta participantilor la trafic, atat in calitate de conducatori auto, cat si in calitate de pietoni, si securitatea rutiera. Aceste infractiuni nu au fost reglementate in Decretul 328/ 1966, dar noua ordonanta privind circulatia rutiera reglementeaza prin aceste infractiuni acele situatii care nu si-au gasit un corespondent incriminativ si sanctionator legislativ pana la aparitia si aplicarea actualei O.U.G. 195/ 2002 -R.

Aspectele teoretice si practice privind infractiunile la regimul circulatiei rutiere pe drumurile publice le voi prezenta in capitolul urmator, din punct de vedere al conditiilor preexistente, al continutului constitutiv si alte aspecte.

In literatura juridica s-a subliniat faptul ca majoritatea infractiunilor prevazute in O.U.G. 195/ 2002-R reprezinta o specie de infractiuni de pericol, si anume aceea a infractiunilor obstacol. Pericolul generat de savarsirea lor consta in crearea conditiilor favorabile savarsirii unor infractiuni sau cel putin a unui accident de circulatie, ori in aceea ca impiedica identificarea faptuitorului si cercetarea imprejurarilor concrete de savarsire a unor infractiuni in cadrul circulatiei rutiere. Pericolul social ce le este caracteristic rezulta din simplul fapt al neobservarii normelor legale care reglementeaza circulatia pe drumurile publice.

Codul Penal nu cuprinde toate dispozitiile cu caracter penal in vigoare, deoarece experienta a aratat ca in Codul Penal sunt cuprinse acele incriminari cu un caracter mai statornic, ce se modifica mai rar si care intereseaza un mare numar de cetateni. Dispozitiile penale susceptibile de a fi supuse unor schimbări mai frecvente sau care se refera la un domeniu mai limitat de relatii sociale si care privesc un cerc mai restrans de persoane isi au locul, de regula, in legi speciale.

Legea speciala la care ne referim, adica Ordonanta de Urgenta nr.195/ 2002, modificata si completata prin O.U.G. nr. 63/2006 cuprinde pe langa regulile generale dupa care se desfasoara traficul rutier si unele dispozitii cu caracter penal, prin care sunt incriminate si sanctionate incalcari mai grave ale regulilor mentionate, ce n-ar putea fi prevenite si combataute decat prin interventia raspunderii penale.

Pe langa dispozitiile speciale, se vor aplica si prevederile Codului Penal (Partea Generala) in legatura cu acele situatii pe care legea penală speciala nu le reglementeaza (de exemplu, in legatura cu participatia, pluralitatea de infractiuni, individualizarea sanctiunii penale, cauzele care inlatura caracterul penal, al faptei sau cele care inlatura raspunderea penală etc.).

---

În cadrul circulației rutiere se pot produce nu numai încălcări ale regulilor de circulație pe drumurile publice, dar, odată cu acestea, și alte încălcări de lege. Vehiculele, dar mai des autovehiculele care circulă pe șosele, străzi, drumuri constituie o sursă importantă de pericole pentru cetățeni și drumuri publice. Ele pot determina, ca urmare tot a nerespectării regulilor de circulație (concomitent cu săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de legea specială), pierderi de vieți omenești ori vătămări corporale, fapte care se găsesc incriminate distinct în Codul Penal. Răspunderea penală a făptuitorului în aceste cazuri va fi atrasă atât de prevederile legii speciale, cât și de prevederile Codului Penal.

Există posibilitatea ca autovehiculul să fie folosit ca instrument, deosebit de periculos prin dimensiunile și accelerația care i se poate imprima, pentru a produce unele urmări de o mare gravitate: moartea sau vătămarea unei persoane, distrugerea unor bunuri, etc. În aceste cazuri nu se vor aplica concomitent prevederile legii speciale și ale Codului Penal, deoarece, prin ipoteză, făptuitorul n-a încălcat nici o regulă de circulație, ci a folosit autovehiculul în materialitatea lui, pentru a provoca anumite urmări fizice, anumite modificări ale realității exterioare, specifice unor infracțiuni (omor, vătămare corporală, distrugere, etc.).

Dar autovehiculul poate constitui și obiectul material al unor infracțiuni. Astfel, ar putea constitui obiect material al infracțiunii de abuz de încredere (de exemplu, când o persoană folosește peste termenul stabilit și după ce i s-a cerut și a refuzat restituirea, autovehiculul pe care proprietarul acestuia i l-a încredințat) ori al infracțiunii de înșelăciune (de exemplu, în cazul vânzării aceleiași mașini la mai mulți cumpărători).

---

---

## EUROCONFORMIZAREA ÎN MATERIA ARMELOR ȘI MUNIȚIILOR

Lector univ. drd. NICOLAE GROFU

Inspectoratul General al Poliției Române

*This is an approach on the domain of european standards` implementation in domain of fireweapons and ammunition.*

Ca expresie a importanței acordate, domeniul armelor și munițiilor a stat în atenția legiuitorului român, preocupat constant pentru instituirea unui cadru normativ adecvat<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Preocuparea pentru reglementarea portului și operațiunilor cu arme apare transpusă pentru prima dată în Legea Țării și ulterior în actele normative ale celor trei Țări Române, așa cum o dovedesc dispozițiile din Pravilniceasca Condică, Codul Calimach, Criminaliceasca Condică. Cristalizarea acestor norme se va realiza în Codul penal al Principatelor Unite Române de la 1864, unde în capitolul al II-lea, secțiunea a II-a intitulată „Crime și delikte în contra liniștei Statului prin resbelu civile, prin nelegale întrebuințare a forței armate, prin devastățiuni și jefuiri publice” se regăseau referiri la arme ( art. 81-92). Potrivit art. 91 „se socotescu arme ori ce unelte sau machine sau instrumente înțepătoare, tăiătoare sau sdrobitore, precumu: pușcă, pistolu, lance, sulită, cosă, toporu, bardă, cuțitu, ciomagu și alte asemenea. Cuțitele de buzunaru, forfecele și bastonele nu voru fi considerate ca arme de catu atunci cându se voru fi întrebuințatu a lovi, a răni sau a omori”. Sub imperiul acestui Cod penal, regimul armelor era reglementat prin Legea din 21 decembrie 1921, înlocuită ulterior prin Legea din 24 iulie 1941.

Codul penal de la 1936 prevedea în art. 335: „Acela care, în mod clandestin, fabrică, strânge, transportă sau păstrează arme, muniții de orice fel, mașini infernale, explosibile omorătoare sau incendiatoare, în scop de a le întrebuința ei însuși sau a le da făcătorilor de rele pentru săvârșire de crime sau delikte, comite delictul de înlesnire a infracțiunilor contra liniștei publice și se pedepsește cu închisoare corecțională de la unu la 5 ani și amendă de la 2.000 la 10.000 lei, întrucât nu s'au comis infracțiuni lovite de lege cu pedepse mai mari”. Originea acestui articol o reprezintă art. 13 din Legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștii publice din 19 decembrie 1924. La momentul respectiv, se justifica elaborarea acestui articol prin faptul că texte asemănătoare existau în mai toate legile străine - modelul pentru legiuitorul român reprezentându-l art. 3 al Legii franceze din iunie 1871, modificată la data de 18 decembrie 1893 - și prin menirea de a preveni atentatele teroriste, pe de o parte, iar pe de altă parte, de a împiedica pregătirea revoluțiilor sau altor mișcări violente îndreptate împotriva organizării sociale. Condiția esențială a acestei incriminări era clandestinitatea, în care intră și cugetul rău al celor care s-au făcut vinovați de strângerea, fabricarea etc. a armelor și munițiilor (Pentru detalii, C. Rătescu, V. Dongoroz ș.a., Codul penal Carol al II-lea adnotat, vol. II, partea specială, Editura Librăriei SOCEC & Co, București, 1937, p. 364-367).

Regimul armelor și munițiilor a fost apoi reglementat prin Decretul nr. 61 din 1959 privind regimul armelor și munițiilor și a materialelor explozive, care a înlocuit Decretul nr. 163/1950 pentru deținerea, portul și vânzarea armelor și munițiilor, precum și transportul explozibililor, cu

---

Regimul actual al armelor și munițiilor este reglementat în România atât de dispozițiile Codului penal<sup>2</sup> cât și de o legislație specială cu caracter penal. Existența unui dublu sediu al materiei ar putea crea o confuzie și de aceea se impune, încă de la început, distincția între infracțiunile la regimul armelor și al munițiilor, care constituie încălcări ale cadrului legal cu privire la deținerea, portul, transportul, confecționarea și orice alte operațiuni cu arme și muniții, pe de o parte, și infracțiunile săvârșite cu ajutorul armelor și munițiilor, cum ar fi omorul, vătămări corporale grave, tâlhăria, lipsirea de libertate în mod ilegal, violarea de domiciliu, infracțiuni ce țin de crima organizată și chiar de terorism, pentru care armele și munițiile reprezintă elemente circumstanțiale agravante, pe de altă parte.

Importanța problematicii infracțiunilor la regimul armelor și munițiilor este determinată de faptul că, și în cazul unui număr relativ mic al indicatorilor cantitativi, aceste infracțiuni poartă în sine o amenințare potențială considerabilă la adresa securității publice. Existența armelor asupra unor persoane, fără ca acestea să îndeplinească formalitățile și condițiile de autorizare sau de luare în evidență de către organele competente ale poliției, constituie o amenințare dintre cele mai grave la adresa vieții, integrității corporale și a patrimoniului persoanelor, ca să nu mai vorbim de starea de insecuritate generală determinată de situațiile în care sunt aplicate armele și munițiile, dublate de amenințarea terorismului. Se evidențiază, astfel, faptul că săvârșirea infracțiunilor la regimul armelor și munițiilor este, în majoritatea cazurilor, o situație premisă pentru comiterea infracțiunilor cu ajutorul armelor și munițiilor.

---

modificările ulterioare. În acest decret, în capitolul al III-lea, erau prevăzute ca infracțiuni diferite fapte prin care se încălcau dispozițiile privind deținerea, portul, transportul, înstrăinarea sau dobândirea de arme sau muniții ca și nedepunerea într-un anumit termen a armei, de către cei cărora li s-a retras permisul sau li s-a respins cererea pentru prelungirea valabilității. În art. 17 și 17<sup>1</sup> (introdus în 1960) erau prevăzute agravante care nu mai au corespondent în Codul penal din 1968, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează în mod riguros și modern nerespectarea regimului armelor și munițiilor.

<sup>2</sup> Conform art. 279: „Deținerea, portul, confecționarea, transportul, precum și orice operație privind circulația armelor și munițiilor sau funcționarea atelierelor de reparat arme, fără drept, se pedepesc cu închisoare de la 2 ani la 8 ani.

Cu aceeași pedeapsă se sancționează și nedepunerea armei sau a muniției în termenul fixat de lege la organul competent, de către cel căruia i s-a respins cererea pentru prelungirea valabilității permisului.

Se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani:

- a) deținerea, înstrăinarea sau portul, fără drept, de arme ascunse ori de arme militare, precum și a muniției pentru astfel de arme;
- b) deținerea, înstrăinarea sau portul, fără drept, a mai multor arme cu excepția celor prevăzute la lit. a), precum și a armelor de panoplie, ori muniției respective în cantități mari;

Portul de arme, fără drept, în localul unităților de stat sau altor unități publice, la întruniri publice ori în localuri de alegeri, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani.

Tentativa se pedepsește”



---

Escaladarea infraționalității a impus, prin urmare, crearea unui cadru legislativ în materia armelor și munițiilor menit să protejeze autoritatea publică, proprietatea, drepturile fundamentale și libertățile cetățenilor, ordinea și liniștea publică. Actuala legislație<sup>3</sup> corespunde într-o măsură mai mare decât cea veche<sup>4</sup> situației de fapt din România, constituind un instrument mai eficace de luptă și combatere a acestui veritabil flagel al zilelor noastre. Adoptarea unei noi legislații a venit din necesitatea armonizării cadrului legislativ național cu reglementările internaționale în acest domeniu, în perspectiva integrării României în Uniunea Europeană:

- Directiva nr. 477/1991 a Consiliului Comunității Europene, cu privire la controlul achiziționării și deținerii de arme;
- Protocolul împotriva producerii și traficului de arme de foc, de părți și componente ale acestora, precum și de muniții, supliment la Convenția Națiunilor Unite împotriva Crimei Organizate Transnaționale;;
- Convenția europeană cu privire la controlul achiziționării și deținerii armelor de foc de către particulari, adoptată la Strasbourg, la 28 iunie 1978 (ratificată de România prin Legea nr. 116/1997).

Un argument în plus îl constituie implementarea acquis-ului comunitar în domeniu :

- elaborarea acestui act normativ a fost prevăzută în Documentul de poziție, ca obiectiv ce trebuie realizat de România, în cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, pe Capitolul 1 – Libera circulație a mărfurilor.
- înființarea Registrului Național al Armelor a figurat ca obiectiv de realizat de către România, în cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, pe Capitolul 24 – Justiție și Afaceri Interne.

Prin îndeplinirea acestor cerințe de euroconformitate legislativă, se urmărește atingerea următoarelor obiective:

- Rezidenții statelor membre pe teritoriul României se bucură, de la data aderării României la Uniunea Europeană, de condiții egale cu cetățenii români în ceea ce privește regimul armelor și munițiilor;
- Adaptarea legislației la normele juridice europene în materie, de natură a înlesni un control strict al transferurilor civile de arme și muniții în spațiul Uniunii

---

<sup>3</sup> Legea nr. 295 din 28 iunie 2004 privind regimul armelor și al munițiilor, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 583 din 30 iunie 2004, intrată în vigoare la 1 martie 2005; Normele metodologice de aplicare a acesteia, aprobate prin H.G. nr. 130 din 24 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 241 din 23 martie 2005.

<sup>4</sup> Legea nr. 17/1996 privind regimul armelor de foc și al munițiilor, publicată în Monitorul Oficial din 11 aprilie 1996, abrogată cu excepția prevederilor art. 46-52, care rămân în vigoare pentru fiecare instituție care are încadrate persoane ce ocupă funcții ce implică exercițiul autorității publice, înarmate cu arme de apărare și pază.

---

Europene, întărirea cooperării și schimbului de informații între autoritățile cu atribuții în materie în vederea ținerii sub control a traficului ilegal de arme și muniții ;

– Un control intern mai eficient al deținerii de arme și muniții (prin înființarea Registrului Național al Armelor); posibilitatea schimbului de informații în timp real între unitățile de poliție, între Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și organele vamale;

– Un control mai bun al respectării criteriilor de siguranță privind caracteristicile tehnice ale armelor și muniției precum și deținerea și folosirea armelor și munițiilor :

✓ prin înființarea Autorității Naționale pentru Omologarea Armelor și Munițiilor;

✓ prin efectuarea inspecției tehnice periodice pentru verificarea îndeplinirii condițiilor de omologare;

✓ urmărirea traseului armei de la prima înregistrare și până la casare prin elaborarea documentului „cartea de identitate a armei”;

– Adaptarea reglementărilor naționale privind uzul de armă la reglementările internaționale în domeniu;

– Circulația facilă a deținătorilor de armă - cetățeni români în spațiul comunitar, cu armele și munițiile deținute legal prin folosirea „pașaportului european pentru arme de foc”;

– Reglementarea juridică a deținerii, portului și folosirii armelor de către membrii forțelor armate străine staționate în România și de către membrii lor de familie;

– Elaborarea unui sistem juridic coerent cu privire la deținerea, portul și folosirea armelor și munițiilor de către societățile de pază, muzee, societăți autorizate pentru transportul armelor și munițiilor;

– Adoptarea unui nivel de coerciție ridicat pentru încălcările de lege în domeniu, de natură a descuraja atitudini contravenționale sau infracționale ale populației;

– Elaborarea unei clasificări a armelor strict conforme cu legislațiile celorlalte țări europene, de natură a armoniza pe deplin reglementările pentru deținere, port și folosire pe categorii de arme.

În acest context, organelor judiciare românești le revine rolul de a-și perfecționa atât mijloacele de investigare, cât și mijloacele de probațiune pentru stabilirea adevărului, folosind pentru atingerea scopului lor toate posibilitățile oferite de dezvoltarea actuală a științei și tehnicii

---

## NOȚIUNI PRIVITOARE LA REPREZENTAREA CULORILOR ÎN IMAGINEA DIGITALĂ

Prep.univ.GEORGICĂ PANFIL  
Student ENACHE PETRUȚ  
Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza"

*Colour is the visual perceptual property corresponding in humans to the categories called red, yellow, blue, black, etc. Color derives from the spectrum of light (distribution of light energy versus wavelength) interacting in the eye with the spectral sensitivities of the light receptors. Color categories and physical specifications of color are also associated with objects, materials, light sources, etc., based on their physical properties such as light absorption, reflection, or emission spectra.*

Culoarea poate fi definită ca fiind percepția de către ochi a uneia sau a mai multor frecvențe (sau lungimi de undă) de lumină. În cazul oamenilor această percepție provine din abilitatea ochiului de a distinge câteva (de obicei trei) analize filtrate diferite ale aceleiași imagini. Percepția culorii este influențată de biologie (unii oameni se nasc văzând culorile diferit, alții nu le percep deloc, vezi daltonism), de evoluția aceluiași observator, sau de culorile aflate în imediata apropiere a celei percepute (aceasta fiind explicația multor iluzii optice).<sup>5</sup>

Culoarea, noțiune perceptivă, nu trebuie confundată cu lungimea de undă, noțiune fizică. Ochiul uman este incapabil să distingă între galbenul monocromatic (o singură lungime de undă) și o compoziție de verde și roșu. Această iluzie optică permite afișarea culorii galbene pe ecranul monitorului, și, în general, sinteza tricromă.

O culoare poate fi gândită ca fiind:

- un amestec substractiv;
- un amestec aditiv.

Amestecul substractiv după cum îi spune și numele constă în scădere. Exemplul practic este al unui proiector la care se interpune un filtru colorat și atunci ochiul va percepe lumina proiectată doar în culoarea filtrului (filtrul oprește celelalte culori și lasă să treacă doar culoarea proprie).

Prin amestecul celor trei culori (galben, cyan și magenta) se obține negru. Prin scăderea saturației celor trei culori la 0% se va obține alb. Prin amestecul între galben și cyan se obține verde, prin amestecul dintre cyan și magenta se obține albastru iar prin amestecul dintre galben și magenta se obține roșu. Orice altă

---

<sup>5</sup> M.Ruiu, G.Panfil, *Tehnica criminalistica*, Ed.EstFalia, Bucuresti, 2008, pag. 87.

---

nuanță de culoare se obține prin stabilirea nivelului de saturație a uneia din cele trei culori de bază.

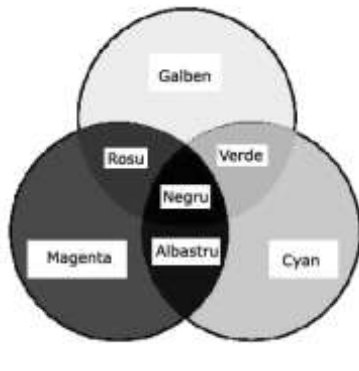


Fig. 1 Amestecul substractiv

*Amestecul aditiv* al culorilor este cel utilizat în televiziune, în imagini video, etc. În secolul al XVII-lea, Isaac Newton a arătat că orice culoare din spectrul vizibil poate fi reprezentată cu trei tipuri de receptori color ai ochiului uman: roșu, verde și albastru (*notă: din traducere în engleză red, green, blue a rezultat RGB*). Aceasta poartă denumirea de teoria tricromatică a culorii.<sup>6</sup>

Fiecare culoare principală are o culoare complementară, iar suma dintre culoarea principală și complementara ei conduce la obținerea albului. Astfel roșu are culoarea complementară cyan (turcoaz), verde are culoarea complementară magenta (violet) iar albastru are culoarea complementară galben.

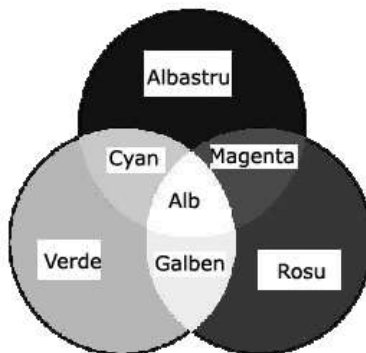


Fig.2 Amestecul aditiv

---

<sup>6</sup> F.Pop, *Algoritmi de compresia ai imaginilor digitale*, Academia de Tehnica Militara, Bucuresti, 2008, pag. 61.

---

Prin aditivitatea dintre albastru și verde se obține cyan, prin aditivitatea dintre verde și roșu se obține galben iar prin aditivitatea dintre albastru și roșu se va obține magenta. Orice altă nuanță a acestor culori se va obține reglând nivelul de saturație al celor trei culori de bază.

În funcție de aplicațiile unde este folosită informația multimedia de tip imagine, există mai multe sisteme prin care se reprezintă culorile. Pentru capturarea culorilor, toate camerele digitale se bazează pe descrierea spațiului de culoare. Această descriere, care face parte dintr-un algoritm de procesare, mărginește valorile de lumină capturate de senzorul camerei într-un *spațiu de culoare* definit. În esență, camera digitală poate să captureze doar culori specifice, nu întregul spectru de culori. În general, lucrul acesta nu este important, deoarece ochiul omenesc nu poate de fapt să discearnă culorile cu foarte multă precizie.

### **Sistemul de culori RGB**

Este cel mai cunoscut datorită similitudinii sale cu sistemul uman de percepție a culorii. Sistemul RGB este utilizat cu precădere în achiziții de imagini color precum și în dispozitivele de afișare. Deci, pentru a reprezenta numeric o culoare este suficient să reprezentăm intensitățile luminoase ale celor trei culori primare. Dacă alocăm câte 8 biți pentru fiecare componentă se pot codifica 256 nivele de intensitate pentru o culoare de bază, astfel, absența culorii (intensitate zero) se codifică prin valoarea 00000000 binar (00h) iar intensitatea maximă prin cea mai mare valoare reprezentabilă pe 8 biți și anume 11111111 binar (FFh). Prin urmare, o codificare RGB pe 24 biți poate permite reprezentarea a  $256 \times 256 \times 256 = 16777216$  culori, deci peste 16,7 milioane culori, conducând la obținerea imaginilor TrueColor.

În domeniul prelucrării imaginilor în vederea compresiei, un sistem bazat pe luminanță – crominanță este mult mai eficient. Acest lucru se întâmplă datorită faptului că sistemul vizual uman este mai sensibil la verde decât la roșu și este mai puțin sensibil la albastru. De aceea o reprezentare uniformă pentru cele trei culori este ineficientă din punct de vedere al dimensiunii datelor. Luminanța este asociată cu strălucirea, în timp ce crominanța este legată de nuanță și saturație.<sup>7</sup>

### **Sistemul de culori $Y_C_B C_R$**

Este un sistem de culori cu avantajul că valorile componentelor de crominanță  $C_B$  și  $C_R$  sunt pozitive.  $Y_C_B C_R$  este un sistem de culori mai performant în utilizarea în compresie, oferind și alt avantaj major: în cazul transmiterii de imagini, în cazul în care apare trafic mai mare decât cel suportat de rețeaua de comunicație, se poate stabili o transmitere a imaginilor în nuanțe de gri, eliminându-se componentele de crominanță. Astfel, se va realiza o compresie mult mai mare iar traficul în rețeaua de comunicație va scădea.

---

<sup>7</sup> F.Pop, *op.cit.*, pag. 64.

---

Trecerea de la sistemul RGB la sistemul  $Y_C B_C R_C$  se face în momentul în care se realizează compresia unei imagini digitale color. Aceasta este facilă, necesitând operații de produs între matrici.

Acest sistem este utilizat în standarde de compresie precum JPEG2000, H.261, H.263 și MPEG (I, II și IV).

În cazul reprezentării prin sistemul  $Y_C B_C R_C$ , o codare aritmetică este mult mai facilă obținând rate de compresie mai mari decât în cazul codării aritmetice direct pe RGB.

### **Sistemul de culori CMY**

Denumirea vine de la culorile de bază folosite (Cyan, Magenta, Yellow). Sistemul CMY este un model pe 24 de biți și este inversul modului RGB, cu valorile de culoare variind în același domeniu, de la 0 la 255. În multe sisteme grafice este uzuală utilizarea unei a patra componente (numită A - alpha). Aceasta este folosită în reprezentarea unor efecte speciale variate, cea mai des întâlnită fiind *opacitatea culorii*.

### **Sistemul de culori CMYK**

Denumirea vine de la culorile de bază folosite (Cyan, Magenta, Yellow, Black). În sistemul CMYK valorile de culoare se exprimă ca procente, valoarea 100 pentru oricare componentă corespunde aplicării acesteia la valoarea maximă (saturare). Acest model de reprezentare a culorilor este întâlnit în special la dispozitivele de imprimare, codificarea fiind principial similară modelului CMY. Adăugarea componentei K (black) permite obținerea culorii negre prin definiție, și nu ca o combinație de culori, prin urmare și acoperirea naturală a întregului spectru de culori și cu o facilitatea economică în imprimare.

### **Sistemul de culori CIELAB (CIE $L^*a^*b^*$ )**

CIELAB este cel mai complet sistem de culoare folosit conventional sa descrie toate culorile vizibile ochiului uman. Denumirea provine de la inițialele Comision Internationale d'Eclairage (Comisia Internațională a Energiei Luminoase). Cele 3 coordonate de baza ale acestui sistem se refera la luminozitatea culorii ( $L^* = 0$  definește culoarea neagra si  $L^* = 100$  definește culoarea alba), pozitia sa între roșu/magenta și verde ( $a^*$  = valorile negative indica apropierea de verde in timp ce valorile pozitive pe cea de magenta) și pozitia sa între galben și albastru ( $b^*$  = valorile negative indica apropierea de galben in timp ce valorile pozitive pe cea de albastru).

### **Sistemul de culori YUV**

Acesta este un standard de televiziune utilizat în Europa, care permite compatibilitatea retroactivă cu televiziunea alb-negru. Versiunea YIQ este utilizată în sistemele de televiziune nord-americane. De asemenea, toate sistemele DVD se bazează pe spațiul de culoare YUV/YIQ. Inginerii care au inventat spațiul de culoare YUV aveau nevoie de o modalitate prin care transmisiile televiziunii color să fie compatibile retroactiv cu televizoarele alb-negru. De asemenea, semnalul de culoare pe care l-au

---

realizat trebuia sa conserve lățimea de bandă, deoarece trei canale de date RGB nu ar fi încăput în spațiul de semnal de emisie limitat. Spațiul de culoare YUV folosește informații RGB, dar creează o imagine alb-negru (luminanță) din imaginea color integrală și apoi elimină cele trei culori primare, rezultând două semnale suplimentare ce descriu culoarea. Recombinarea celor trei semnale duce la o imagine color integrală. Important de remarcat este faptul că, în ambele cazuri, dacă J este ignorată crominanța (informația despre culoare), rezulta o imagine alb-negru.<sup>8</sup>



---

<sup>8</sup> M.Ruiu, G.Panfil, *op.cit.*, pag. 88.

---

## ADMINISTRAȚIA CA ACTIVITATE

Drd. UNGA COSTEL

Primăria Municipiului București

*The author presents the main problem concerning administration as an activity, its definition and characteristics.*

**1. Accepțiunile noțiunii de administrație.** Studierea problemelor referitoare la coordonarea și controlul activității în Administrația Statului, o impune cercetarea prealabilă a noțiunii de administrație.

Această noțiune de administrație are trei accepțiuni (înțelesuri) principale: a) administrația ca **activitate** de a administra, de a înfăptui administrația; b) administrația ca **structură** sau **organizare**, strict necesară realizării administrației; c) administrația ca **instituție**, scrisă cu literă mare, alcătuită din activitatea și structura sa, cu finalitatea de a îndeplini sarcinile primite de la puterea politică, precum și de a satisface interesele generale (publice), cu asigurarea (respectarea) drepturilor și intereselor legitime ale oamenilor.

Originea noțiunii de administrație este română; ea vine de la latinul **administrare**, care înseamnă **pentru a servi**. Prefixul **ad** indică direcția **spre** o finalitate, **spre** sau **pentru** îndeplinirea unei misiuni. Cuvântul **ministrare** vine de la **ministris**, care înseamnă servitor. Ministrul în dreptul public modern este servitorul statului.

Noțiunea de administrație este studiată în știința administrației și dreptul administrativ. În scopul studierii complete a Administrației Statului, știința administrației utilizează rezultatele obținute în dreptul administrativ în care se cercetează normele juridice ce reglementează activitatea, structura și instituțiile Administrației.

Relevăm că noțiunea de administrație cuprinde o activitate prin care se urmărește înfăptuirea unor obiective sociale, în interesul public adică general. Importanța și utilitatea activității Administrației este evidentă, deoarece ea se exercită atât **material**, cu ajutorul unei structuri organizatorice specifice, precum birouri, servicii, etc., sau mijloace materiale și financiare din cadrul instituțiilor administrative cât și **imaterial**, prin conformarea la dispozițiile și procedurile stabilite în actele normative.

**2. Definiția administrației ca activitate.** A administra înseamnă a gestiona, a governa, a dirija activitățile publice sau particulare. Guvernarea înseamnă administrarea realizată de Guvern, alcătuită din o activitate de administrație care se cuprinde în Administrația Statului. O deosebire între noțiunile de administrație și guvernare nu are nici un temei juridic. Nu se poate separa guvernarea de Administrația Statului (funcțiunea executivă) ale căror misiuni sunt stabilite de



---

puterea politica. Numai în cazul unor deficiente ale organelor politice, Administratia tinde sa guverneze prin ea insasi: "guvernarea birourilor" sau "tehnocratie", ceea ce inseamna o criza a societatii respective.

În orice compartiment al vietii sociale procesul complex al administrarii și anume **administratia ca activitate consta dintr-o actiune chibzuita, rationala și eficienta, de utilizarea a resurselor umane, materiale și financiare în scopul obtinerii unor rezultate maxime cu eforturi minime.**

Prin noțiunea Administratiei Statului ca activitate se intelege **actiunea prin care autoritatile publice vegheaza și asigura satisfacerea cerintelor de inteles general (public), utilizand în caz de necesitate prerogativele (atributiile) de putere publica.**<sup>9</sup>

În Statul de drept, în temeiul principiului separatiei puterilor sau mai exact a functiunilor, în sens de activitati, functiunea executiva (Administratia) este subordonata functiei legiuitoare și colaboreaza cu aceasta. Astfel, misiunea Administratiei consta în executarea, în punerea în aplicare a actelor normative adoptate de functia legiuitoare și constituie principala sa activitate.

Studierea normelor juridice care reglementeaza activitatea Administratiei permite intelegerea, în esenta ei, a noțiunii de administratie. În dreptul administrativ se defineste Administratia ca **ansamblu resurselor umane și materiale, care sub autoritatea Guvernului are misiunea de a asigura executarea legilor și de a aplica aceste legi la cazurile concrete și la cerintele vietii sociale.**<sup>10</sup> Aceasta definitie confirma pozitia subordonata a Administratiei și invedereaza, în acelasi timp, ca ea detine prerogative de putere publica care ii permite sa se impuna vointei particularilor. Administratia nu poate fi identificata cu Statul insusi. Misiunile Administratiei nu sunt niciodata primare (originare), ci secundare; ele constau în a indeplini sarcinile pe care organele politice și legislative ale statului i le incredinteaza. Administratia este constituita din ansamblul resurselor umane și materiale care-i permit sa execute deciziile puterii politice.

**3. Continutul noțiunii administratia ca activitate.** În epoca contemporana se poate vorbi de o revolutie în administratie tot asa cum se vorbeste de o revolutie stiintifica și tehnica în alte domenii de activitate sociala. Explicatia acestui fenomen se gaseste în complexitatea cerintelor sociale, care se reflecta în Administratia publica, avand menirea sa satisfaca, rational și eficient, exigentele sporite ale oamenilor. Intr-adevar, viata sociala ridica în fata Administratiei o varietate de probleme, în scopul rezolvării lor. Activitatea Administratiei bazata numai în sisteme empirice nu poate solutiona cerintele oamenilor, în conformitate cu interesele generale, utilizand mijloace minime și realizand rezultate maxime.

---

<sup>9</sup> Mihai T. Oroveanu, **Tratat de stiinta administratiei**, Bucuresti, Editura Cerna, 1996, p.27.

<sup>10</sup> Roland Draga, **Science administrative, Paris, Les cours de droit, 1980, p.3-4**

---

Administratia, creatia societatii și a istoriei, a spiritului organizatoric al omului, se caracterizeaza prin multiplicarea și diversificarea sarcinilor sale. Progresul necontenit stiintific și tehnic impune imbunatatiri permanente în activitatea administrativa prin utilizarea unor tehnici și metode moderne. În consecinta, Administratia nu mai poate solutiona problemele calauzindu-se dupa precedente, ea trebuind sa fie dinamica, creatoare și sa realizeze operativ obiectivele societatii.

A administra inseamna **a prevedea, a organiza, a conduce, a coordona și a controla**. Este imperios necesar ca un asemenea continut complex al Administratiei sa se realizeze pe baze stiintifice. Drept urmare este necesar ca Administratia sa-și imbunatateasca activitatea, pentru a corespunde printr-o organizare rationala, variatelor probleme ce reclama o rezolvare prompta și eficienta, asigurand astfel, simplificarea propriului ei sistem. Administratia urmeaza sa raspunda exigentelor mereu amplificate ale oamenilor, sa reduca costul activitatii sale, ramanand sub controlul opiniei publice. Continutul noțiunii de administratie ca activitate se amplifica și prin obiectivul de **ordine** sociala a carei realizare se urmareste.

Activitatea administrativa se desfasoara și în domeniul organizarii bunurilor materiale și spirituale ale societatii. Eficienta productiei insasi depinde de modul de organizare a acesteia. Organizarea efectuata de Administratie și productia globala a valorilor sociale se conditioneaza reciproc. Productia nu este posibila fara organizarea ei și prosperitatea societatii insasi este determinata, în buna parte, de calitatea vietii zilnice a oamenilor.

Administratia constituie una din cele mai utile activitati umane. Cele mai alese insusiri intelectuale ale omului, sprijinite pe masini moderne, nu dau rezultatul asteptat daca nu sunt administrate rational și eficient. Activitatea de administrare se regaseste pretutindeni, în toata complexitatea vietii sociale. Nu exista om care nu a luat contact cu Administratia și nu a resimtit exagerarile birocratiei și ale formalismului. De aceea, oamenii doresc ca Administratia sa functioneze pe baze stiintifice, astfel incat sa serveasca eficient interesele generale, iar în relatiile cu publicul sa solutioneze, în cel mai scurt timp, cererile acestuia. Daca persoanele sunt servite în bune conditii și nu-și irosesc timpul la institutiile Administratiei, fortele lor se pot desfasura pentru realizarea progresului social. De aceea opinia publica solicita imbunatatiri notabile în activitatea Administratiei și reducerea aparatului administrativ pana la limita strictului necesar.<sup>11</sup>

**4. Datele sociale ale activitatii Administratiei.** Studiarea activitatii **Administratiei** permite sa se aprecieze daca ea isi indeplineste misiunea stabilita prin legi, daca organizarea ei este rationala și eficienta și daca satisface cerintele sociale.

---

<sup>11</sup> Mihai T. Oroveanu, **Introducere în stiinta administratiei, editia a treia, revazuta și adaugita, Bucuresti, Metropol, 1994, p.5-7.**

---

Administrația este într-o relație de schimburi permanente și reciproce cu **mediul social**. Prin activitatea sa, Administrația, dezvoltă mediul social și primește, la rândul ei, impulsurile necesare de la aceasta. Prin acțiunile sale Administrația răspunde solicitărilor mediului social. Activitatea Administrației apare condiționată de cerințele societății care îi determină orientarea și conținutul. Asemenea realității sociale determină studiul influenței mediului social asupra activității Administrației.<sup>12</sup>

Problema poate fi pusă sub aspect metodologic și anume de a cerceta dacă cerința socială trebuie să fie considerată ca un **dat social**, o realitate preconstruită și exterioră sistemului de activitate administrativă sau ca făcând parte integrantă din Administrație. Este evident că **faptul social** generează și fundamentează întreaga activitate a Administrației și explică logica acțiunii administrative.

Problema de fond este aceea a condițiilor care generează cerințele sociale și anume de a ști dacă aceste cerințe sociale la care se referă Administrația au o bază obiectivă sau dacă sunt produsul funcționării sistemului politico-administrativ care ar urma să satisfacă o cerere pe care a determinat-o el însuși. Cercetările sociologice au demonstrat că cerința socială este modelată și generată de societate; este produsul structurilor, al concepțiilor și practicilor. Cum Administrația însăși este un element alături de societate, ea preia sarcina satisfacerii cerințelor sociale.

Cerințele sociale alcătuiesc **datele sociale** fundamentale care justifică activitatea administrativă. Din aceste **date sociale** unele sunt transformate în **cerințe sociale** și sunt satisfăcute prin activitatea Administrației.<sup>13</sup>

**5. Ierarhizarea cerințelor sociale.** Satisfacerea cerințelor sociale prin activitatea Administrației înseamnă a satisfacă interesul general și ea constituie una din misiunile fundamentale ale organelor administrative. Dar pentru ca Administrația să acționeze, în acest domeniu, este necesar să se demonstreze că satisfacă unei anumite cerințe sociale satisfacă interesul public precum și că există organe administrative care au competența legală să îndeplinească asemenea sarcini. Dacă nu sunt îndeplinite aceste condiții, Administrația nu poate acționa.

În mod teoretic cerințele sociale au posibilități egale de a fi luate în considerare de organele de decizie ale Administrației în scopul satisfacerii lor. Diversitatea cerințelor sociale și posibilă contradicție dintre ele impune ierarhizarea lor în funcție de procedura utilizată în această materie.

Practica strategiilor administrative însă învederează că anumite categorii de cerințe sunt în mod sistematic favorizate. Asemenea cerințe sunt ale colectivităților sociale influente care pot conta pe sprijinul activ și permanent al Administrației. Această constatare valabilă în orice stat se explică prin acea misiune a aparatului

---

<sup>12</sup> Jacques Chevallier, Danièle Loschak, **Science administrative**, vol.2, **L'administration comme organisation et système d'action**, Paris, L.G.D.J., 1978, p. 267-269

<sup>13</sup> Claude Goyard, **Le milieu social**, în **Traité de science administrative**, Paris, 1966, p.145-164

---

administrativ în societate de a menține dominația socială și ordinea existentă. Astfel, ierarhizarea cerințelor sociale prezentate Administrației se efectuează în concordanță cu ierarhizarea socială. Această ierarhizare socială are influență atât asupra utilizării resurselor pe care grupele sociale le pot obține în sprijinul revendicărilor lor cât și asupra aprecierii favorabile a aparatului administrativ în sensul că cerințele formulate sunt fundamentate. Activitatea Administrației se realizează pe asemenea coordonate.

**6. Domeniul activității Administrației.** Activitatea Administrației cuprinde totalitatea deciziilor din punct de vedere social posibile, în funcție de drepturile și obligațiile sale stabilite în legi precum și utilizarea resurselor de care dispune și fenomenele de dominație a voinței particularilor deoarece posedă atribuții de putere publică. Acest domeniu al Administrației poate fi conceput într-un sens **spatial** acoperit prin activitatea administrativă și **instrumental** ca utilizarea ansamblului de mijloace de care dispune cu scopul îndeplinirii misiunii sale.

Spațiul activității Administrației poate fi definit în scopuri de mijloace. Pe de o parte, Administrația este investită cu un anumit număr de misiuni cărora le corespunde un domeniu și forme de intervenție determinate; pe de altă parte ea dispune de mijloace-politice, juridice, materiale, financiare-care-i permit să-și îndeplinească misiunile. Dar, în acest domeniu, **principiul subordonării mijloacelor față de scopuri** suferă restricții deoarece Administrația nu poate acționa decât în cadrul și limita mijloacelor care îi sunt destinate și mai ales deoarece aceste mijloace apar, în mod similar ca instrument de constrângere. Într-adevăr, ele stabilesc competența și deci delimitează activitatea Administrației și determină ceea ce îi este permis sau interzis, posibil sau imposibil de efectuat, ținând seamă de normele juridice în vigoare, de resursele umane, materiale și financiare de care dispune, astfel încât ele contribuie direct la definirea cadrului spatial în care acționează Administrația și nu numai la îndeplinirea misiunilor sale.<sup>14</sup>

**7. Criteriile de raționalitate ale activității Administrației.** Orice activitate a Administrației trebuie să fie rațională, fiind judecată în raport cu criteriile de raționalitate. Nu trebuie să se savarsească eroarea de a considera că există un singur principiu de raționalitate, ca și când, fiind definit un scop, ar urma să existe un singur mijloc adecvat pentru al îndeplini. Realitatea este diferită în raport cu o asemenea schemă teoretică simplistă a cărei aplicare ar face să apară ca nerationale majoritatea operațiunilor administrative.

În realitate, pot și trebuie să fie utilizate mai multe criterii, în același timp, dacă se urmărește să se înțeleagă ce înseamnă activitatea Administrației.

Activitatea Administrației poate fi apreciată din punctul de vedere al scopului urmărit. Această apreciere este esențială dar fără valoare atât timp cât nu s-au stabilit normele ce trebuie respectate pentru atingerea scopului. Întrebarea care

---

<sup>14</sup> Jacques Chevallier, Daniél Loschak, **Science administrative**, vol.2, op.cit., p.398-399

---

trebuie pusă nu poate fi numai: Metoda folosită este cea adecvată?. Mai trebuie adăugat: ținând seama de resursele existente, precum și de alte obiective urmărite în același timp?

Astfel, apare un al doilea criteriu, acela al resurselor umane, materiale și financiare, precum și al interesului Administrației însăși. Dacă se acceptă realitatea ca Administrația, așa cum este organizată, constituie un instrument al statului de neînlocuit, orice activitate care îi afectează echilibrul și buna sa funcționare este dăunătoare. Este rațională activitatea care îndeplinindu-și scopul apare și îmbunătățește Administrația, fără de care nici o acțiune n-ar mai fi posibilă.

De asemenea, poziția Administrației în sistemul politico-social, precum și rolul funcționarilor publici în societate creează o altă formă de activitate care îi corespunde un nou gen de raționalitate politică sau socială. Administrația se găsește obligată și prin modalitatea raporturilor pe care funcționarii săi le întrețin între ei sau cu publicul. Aceste raporturi se conformează unor norme de activitate și o acțiune nu este rațională decât în măsura în care Administrația ține seama de aceste norme și știe să le adapteze la stilul muncii administrative.

Dar Administrația nu este imuabilă. Ea se transformă neconștient și transformările sale se supun unor legi: condiții de echilibru cu mediul inconjurator, cărora i se supune mecanismul de modificare. Această virtualitate permite imaginarea unui alt mod de raționalitate: o acțiune nejudicioasă în raport cu scopul, resursele, stilul activității, poate să apară drept rațională în raport cu modificarea pe care Administrația o pregătește.

Utilizarea fiecăreia dintre aceste criterii de raționalitate este determinată de problema scopului și mijloacelor. Ceea ce constituie scop în raport cu o anumită raționalitate devine mijloc-instrument- în raport cu alta raționalitate. Teoria activității sociale a Administrației este dominată de această problemă. De aceea, pentru satisfacerea interesului general, statul acționând în numele societății, își constituie o Administrație. Dar existența acestui mijloc-instrument- care îi este indispensabil pentru a acționa, transformă adesea societatea într-un sens diferit de cel prevăzut. Altfel, Administrația reacționează la rândul ei, asupra scopurilor propuse de stat și societate, care sunt astfel influențate de instrumentul pe care l-a creat. De asemenea, Administrația mai tinde să-și asume un anumit număr de funcții care determină activitatea administrativă; aceasta devine o reacție obligatorie al cărei scop trebuie căutat în cerințele mai generale ale societății. În realitate scopurile și mijloacele de a le îndeplini sunt indisolubil legate.<sup>15</sup>

**8. Principii privind aplicarea metodelor în activitatea Administrației.** Activitatea organelor Administrației se caracterizează prin complexitate, dinamică și diversitate, funcționarii publici fiind puși în fața unei opțiuni. Ei trebuie să aleagă: a)

---

<sup>15</sup> Michel Crozier, **Pour une théorie sociologique de l'action administrative**, în *Traité de science administrative*, op.cst., p.761-762.

---

obiectivele (sarcinile) de realizat, precum și ordinea îndeplinirii lor; b) mijloacele utilizate pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite, cu resursele umane, materiale și financiare de care dispun; c) procedeele adică metodelor adecvate de administrare cu scopul realizării obiectivului urmărit.

Metodele de administrare nu sunt izolate, ci independente față de sarcinile și organizarea resurselor existente în cadrul organelor (institutiilor) administrative. Astfel, în practică, pentru îndeplinirea sarcinilor Administrației locale se pot alege metode specifice realităților sociale de circumscriptiile administrativ-teritoriale respective, pe când în Administrația centrală se pot alege metode mai adecvate pentru satisfacerea interesului general. Dar, în domeniul aplicării metodelor în activitatea administrației există principii generale fundamentate pe adevărul că metoda sau metodologia cuprinde un ansamblu de procedee destinate să calauzească bine rațiunea pentru a se ajunge la un rezultat determinat. În practică, metoda îmbracă forme multiple prin efortul gândirii de a găsi cele mai adecvate soluții, în scopul organizării optime a activității Administrației.

În activitatea Administrației Statului, ca în toate domeniile vieții sociale, metodele utilizate pot fi studiate din diferite puncte de vedere. Înșiși **noțiunea de metoda** în domeniul administrării apare ca rezultatul unui proces de teoretizare și generalizare. Temeiul generalizării (al formulării unei reguli sau a unui principiu de activitate) îl constituie activitatea specifică a organului administrativ referitoare la rezolvarea problemelor concrete. Astfel, repetarea frecventă a unui anumit procedeu de lucru, utilizarea constantă a aceluiași mijloc și situații similare permite identificarea unei metode de rezolvare a unor categorii de probleme, adică a unei metode de lucru adecvate în instituțiile administrative.

În domeniul activității Administrației Statului, cu scopul îndeplinirii sarcinilor sale, metodele principale de administrare sunt constrângerea și convingerea administratorilor.

Utilizarea metodei de constrângere constituie o măsură extremă, numai după ce au fost epuizate toate metodele de convingere, directe sau indirecte, și dacă ea rămâne singurul procedeu posibil de îndeplinire a sarcinilor ce revin Administrației. Constrângerea poate fi utilizată atunci când este necesar să se asigure respectarea ordinii publice și numai în temeiul normelor de drept.

Constrângerea se poate utiliza, după un avertisment prealabil, în sensul că se va recurge la ea, explicându-se, totodată, necesitatea aplicării sale. Avertizarea persoanelor în cauză și explicația dată opiniei publice privind necesitatea folosirii metodei de constrângere evita nemulțumirile previzibile sau imprevizibile față de instituțiile administrative, de exemplu în cazuri de evacuare în urma unei exproprieri pentru o cauză de utilitate publică.<sup>16</sup> Explicarea activității organelor Administrației este utilă, deoarece de-a lungul timpului s-a format și răspândit opinia neîntemeiată

---

<sup>16</sup> În temeiul articolului 41, alineatul (3) din Constituția României din 1991.

---

ca în institutiile Administrației problemele se rezolvă mai frecvent eronat decât corect. Dar o asemenea opinie nu corespunde realității. Prin informarea opiniei publice, colectivitățile umane cunosc fidelitatea și complexitatea activităților administrative, formându-se o părere exactă despre sarcinile Administrației.

Activitatea Administrației este reglementată juridic și se realizează într-un cadru legal. În activitatea sa Administrației se conformează legii, neputând acționa în afara ei. Aplicarea repetată a unor forme juridice determină crearea unor metode de activitate utilizate de organele Administrației, dintre care cele mai importante sunt:<sup>17</sup>

a) **Metoda conducerii administrative** a problemelor obștești. Denumirea metodei oglindește preferința pentru utilizarea formelor de activitate care generează relații juridice administrative. Procedul tipic de acțiune folosit în cadrul acestei metode este **ordinul administrativ**. De exemplu, ordinul prefectului, al ministrului, etc.

Metoda conducerii administrative este simplă, uneori necesară, dar expusă riscului de a declanșa dezaprobarea opiniei publice, situație în care devine neeficientă sau chiar imposibilă. Această metodă este eficientă dacă se îmbină cu alte metode și numai în mod auxiliar și temporar. Metoda conducerii administrative fundamentată pe posibilitatea constrangerii urmează a fi folosită cu prudență, deoarece generează o tendință de rezistență împotriva ei din partea oamenilor, motiv pentru care sunt mai utile următoarele două metode:

b) **Metoda influențării economice**, prin care se creează stimulente economice cu scopul ca persoana, în modificarea comportamentului careia Administrația este interesată, să-și orienteze singura activitate. În realitate, persoana alege sensul voit de Administrație sub influența perspectivei unor avantaje economice.

c) **Metoda influențării sociologice** prin care se creează condiții în care comportamentul dorit de Administrație este ales, în mod liber, de anumite persoane sub influența opiniei publice și a mediului social.

În cadrul acestor ultime două metode se manifestă un sentiment de libertate al administrațiilor în alegerea comportamentului lor. Justificarea alegerii o constituie evaluarea avantajului și înțelegerea utilității de a prefera un anumit comportament față de altul. Ele sunt metode de convingere indirectă, iar prima este o metodă autoritară careia oamenii (administrații) sunt obligați să se conformeze.

---

<sup>17</sup> J.Starosciak, **Elemente ale științei administrației**, București, Editura politică, 1967, p.275-279.

---

## IDENTIFICAREA GENETICĂ

Stud. IRINA ANDREEA  
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”

*Genetic identification can be useful in many situations. In cases involving missing persons, the possibility of determining their genetic identity constitutes an invaluable asset in the task of trying to locate them or to establish a biological link with different types of evidence.*

Dezvoltarea științei și tehnologiei își pune amprenta pe evoluția omenirii uneori și în mod negativ. Infractorii își îmbunătățesc modul de operare iar faptele antisociale sunt din ce în ce mai numeroase și mai complexe. Criminalistica, cu ajutorul altor științe, reușește în mod incredibil să țină pasul cu evoluția criminalității și să facă față la cele mai dificile și încurcate cauze. Așadar, în zilele noastre există metode și tehnici de descoperire și dovedire a adevărului care acum câțiva ani nici nu erau pomenite în literatura de specialitate. Un exemplu în acest sens este *identificarea pe cale genetică*.

### **Noțiunea de ADN**

Pentru a înțelege mai bine ce reprezintă ADN-ul trebuie pornit de la doi termeni: *gene* și *cromozomi*. Așadar, genele sunt porțiuni ale organismelor celulare, ce conțin informații biologice sau caracteristici ale părinților transmise copiilor în timpul reproducerii. Ele controlează creșterea și dezvoltarea celulelor. Genele conțin ADN (*acid dezoxiribonucleic*), o substanță localizată în interiorul nucleului celular care conține instrucțiuni pentru dezvoltarea celulei. Se moștenesc jumătate din informațiile genetice de la mamă și cealaltă jumătate de la tată. Genele, singure sau în combinație, determină care trăsături (trăsături genetice) le moștenește o persoană de la părinți, ca și grupa sanguină, culoarea parului, culoarea ochilor și alte caracteristici, inclusiv riscul de a dezvolta anumite boli. Diferite modificări la nivelul genelor (mutații) sau cromozomilor, pot cauza anomalii ale diverselor procese sau funcții ale organismului.

Mai multe gene la un loc constituie structuri celulare mai mari numite *cromozomi*. Fiecare celulă conține în mod normal 23 de perechi de cromozomi. Un om are 46 de cromozomi (23 de perechi), jumătate proveniți de la mamă și jumătate proveniți de la tată. Una din cele 23 de perechi de cromozomi determină sexul copilului. Cromozomii sexuali sunt numiți X și Y.

Fiecare cromozom este alcătuit dintr-o foarte lungă moleculă răsucită. ADN-ul este constituit din două filamente înlănțuite precum o elice dublă. Pe fiecare filament se succedă acizi nucleici sau baze exprimate – în alfabetul genetic – prin literele A, C, G și T care reprezintă codul genetic al oricărei viețuitoare. În fiecare celulă umană (și corpul omenesc este constituit din nu mai puțin de 100.000 de



---

miliarde de celule) se succed, într-un fel specific fiecărei ființe, 3 miliarde de astfel de *litere*. Cele circa 30.000 de gene ale omului sunt formate din serii de mii de litere.

În acest fel s-a descoperit faptul că specificul fiecăruia dintre noi sau *amprenta genetică* a noastră este reprezentată prin literele genetice sau mai exact, printr-o anumită dispoziție a succesiunii acestora.

În memorabila descoperire, un loc important l-a avut Rosalind Franklin, specializată în radiografiile cu raze X. Ea a fost prima care a observat și susținut ferm, prin cristalografia ADN-ului, că acesta există sub două forme diferite, A și B<sup>18</sup>.

### **Identificarea pe cale genetică**

Descoperirea ADN-ului a ajutat multe sectoare de lucru. Criminalistica a preluat, de asemenea, aceste informații și le-a adaptat la propriul obiect de studiu. Începuturile au fost însă destul de controversate. Lumea era sceptică în ceea ce privește identificarea pe cale genetică iar ADN-ul nu a fost de la început acceptat ca probă în justiție. Cercetătorii și victimele au făcut mari eforturi pentru a aduce argumente științifice și a convinge autoritățile. În acest scop s-au constituit organizații în care, de exemplu, femeile agresate sexual cereau să se facă dreptate și să fie pedepsiți autorii în baza probelor ADN. Într-un final aceste probe au fost acceptate în justiție, dar mai exista o problemă: laboratoarele erau suprasolicitate și abia făceau față numărului mare de cauze care așteptau să fie rezolvate prin această metodă.

În anul 1987 a fost *condamnat* pentru prima dată un infractor pe baza identificării genetice și de atunci s-au pronunțat tot mai multe condamnări prin această metodă. Totuși, până acum câțiva ani trebuia ca urmele ridicate de la locul infracțiunii să îndeplinească mai multe condiții (privind cantitatea, calitatea-vechimea) iar de multe ori era aproape imposibil de găsit astfel de probe biologice. Această problemă s-a remediat pentru că tehnica ADN a evoluat și în momentul de față și o singură geană rămasă la locul infracțiunii conține destule informații pentru a identifica o persoană.

Așadar, pentru a trimite probe la laborator pentru analiza ADN, criminalistul trebuie să ridice de la locul faptei și să ambaleză în mod corespunzător, după caz următoarele tipuri de *urme biologice*:

- sânge sau pete de sânge;
- spermă sau pete care conțin spermă;
- țesuturi biologice sau celule transferate pe obiecte (prin frecare, atingere);
- țesut osos;
- fire de păr cu foliculi (rădăcină);
- urină sau salivă (în măsura în care conțin celule cu nucleu).

---

<sup>18</sup>FLORICA DIMITRESCU – *Scurtă istorie a unei sigle – ADN*

---

Probele trebuie ridicate și ambalate perfect pentru a nu fi contaminate sau alterate. Cele șase tipuri de probe biologice enumerate pot fi folosite pentru demonstrarea:

- contactului fizic al unei persoane cu o altă persoană;
- a contactului unei persoane cu un obiect;
- prezenței unei persoane la o anumită locație.

La laborator se extrage ADN-ul pe care îl conține mostra respectivă, se izolează o fâșie de ADN, se separă chimic în fragmente și se transferă pe o folie de nailon. Acele părți care sunt unice fiecărei persoane sunt făcute radioactive. Radiația formează o imagine pe o placă Roentgen iar tiparul astfel produs este diferit pentru fiecare persoană și este la fel de bun pentru identificare ca și o amprentă obișnuită<sup>19</sup>. Trebuie menționat, de asemenea, că există și o bază de date cu profiluri genetice, componentă a S.N.D.G.J. – Sistemului Național de Date Genetice Judiciare.

Identificarea pe cale genetică ajută, în special, la probarea și pedepsirea celor mai grave crime cum ar fi *omorul sau violuri*.

Un caz recent și de mare mediatizare, în care autorului i-a fost probată vinovăția cu ajutorul testului ADN, este cel al unchiului care și-a agresat sexual nepoata în vârstă de numai 11 ani. Florina V. a rămas însărcinată după ce a fost violată, în luna februarie, de unchiul său. Ea s-a plâns părinților că are dureri abdominale. Crezând că ar fi vorba despre o apendicită, părinții fetei au mers la policlinică în vederea unui consult, iar în urma investigațiilor s-a constatat că fata este însărcinată în luna a IV-a. În aceste condiții, fetița a relatat că a fost agresată sexual de unchiul său, în casa bunicii sale, și că a fost amenințată cu moartea în cazul în care va povesti cuiva ce i s-a întâmplat.

Așadar, testele realizate de experți criminaliști ai Laboratorului de Analize Genetice din Poliția Română, în colaborare cu specialiști de la Scotland Yard, confirmă că fata de 11 ani din Neamț, care a făcut avort în Marea Britanie, a rămas însărcinată după ce a fost violată de unchiul său.

Rezultatul cercetărilor a confirmat că F. Adrian este tatăl biologic al produsului de concepție, cu un indice de paternitate de 2.360.000, ceea ce, conform International Society for Forensic Genetics, înseamnă că 99,999% dintre indivizii de sex masculin din populația caucaziană nu pot fi tatăl produsului de concepție în afara lui F. Adrian<sup>20</sup>.

Acesta este unul din miile de cazuri în care autorii de infracțiuni oribile au fost și sunt pedepsiți cu ajutorul identificării pe cale genetică.

Plecând de la ideea că este aproape imposibil ca o persoană să comită o infracțiune fără să lase în urmă măcar o fărâamă de dovadă și luând în considerare

---

<sup>19</sup> Revista *Arborele lumii – Știință și tehnologie*

<sup>20</sup> [www.mediafax.ro](http://www.mediafax.ro)

---

metodele moderne de căutare și cercetare a probelor, criminaliștii trebuie să persevereze în căutarea acestora și toate cauzele să fie elucidate.



---

## CUM ESTE CORECT : „CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI” SAU „CERCETAREA LOCULUI FAPTEI” ?

**Comisar șef MĂNDĂȘESCU HORAȚIU**

*The author continues the debates concerning terms and their correct use in the law enforcement activity by police officers.*

Continuăm dezbaterile controversate pe diverse teme de criminalistică cu un subiect mult discutat și comentat în ultimul timp : Cum trebuie spus, cercetarea la fața locului sau cercetarea locului faptei ?

Pornind de la prevederile art. 30 din Codul de Procedură Penală în care la alineatul 4 se arată că prin locul săvârșirii infracțiunii se înțelege locul unde s-a desfășurat activitatea infracțională în tot sau în parte ori locul unde s-a produs rezultatul acesteia<sup>21</sup> și de la definirea întâlnită în art. 129 C.p.p. unde se spune că „cercetarea la fața locului este activitatea de urmărire penală ce se efectuează atunci când este necesar a se face constatări cu privire la situația locului săvârșirii infracțiunii, să se descopere și să se fixeze urmele infracțiunii, să se stabilească poziția și starea mijloacelor materiale de probă și împrejurările în care infracțiunea a fost săvârșită<sup>22</sup> s-ar putea concluziona la o primă vedere că între cele două sintagme „fața locului” și „locul faptei” sau locul săvârșirii infracțiunii” se poate pune semnul egalității. Și totuși, lucrările nu stau în totalitate astfel.

Literatura de specialitate, bogată în definiții și exemple, tratează în diverse feluri acest subiect, din care îmi permit să citez câteva din cele mai importante și valoroase puncte de vedere :

- În *Tratatul de TACTICĂ CRIMINALISTICĂ*, elaborat în 1992 de un colectiv de profesioniști coordonat de profesorii Constantin Aioanei și Vasile Bercheșan se arată că „locul săvârșirii infracțiunii diferă de la caz la caz în raport cu natura faptei săvârșite, cu multitudinea de metode și mijloace folosite în acest scop, cu urmările activității desfășurate de făptuitori etc.<sup>23</sup>
- Potrivit opiniei exprimate de regretatul profesor Aurel Ciopraga în *tratatul de Tactică criminalistică* (Ed. Gama, Iași, 1996) „fața locului trebuie să definească :
  - Suprafața de teren sau încăperea în care s-a săvârșit activitatea ce caracterizează latura obiectivă a infracțiunii;

---

<sup>21</sup> Art. 30 C.pr. p.

<sup>22</sup> Art. 129 C. pr. p.

<sup>23</sup> Colectiv – *Tratat de tactică criminalistică*, Ed. Carpați, Craiova, 1992, pag.26-27

- Porțiunea de teren sau încăperea unde s-au produs consecințele infracțiunii;
- Porțiunea de teren sau încăperea în care se află obiecte ce constituie produsul infracțiunii, obiectele ce au servit la desăvârșirea activității ilicite precum și locul unde sunt prezente urme”<sup>24</sup>;
- Într-o altă opinie exprimată de prof. Ion Mircea în cursul de criminalistică de la Cluj – Napoca, „prin locul faptei se înțelege perimetrul în limitele căruia se află probele materiale create cu ocazia săvârșirii infracțiunii; astfel el cuprinde terenul sau încăperea în care s-a comis infracțiunea, locul unde s-a produs rezultatul, împrejurimile acestor locuri, dacă sunt purtătoare ale urmelor create în practică, locurile pot fi atât de apropiate unul de altul, încât să formeze un spațiu omogen, încât să formeze un spațiu omogen, dar se poate ca între ele să fie distanțate chiar foarte mari”<sup>25</sup>.
- Într-o altă accepțiune – cu care, personal nu sunt de acord – a domnului profesor Constantin Pletea, exprimată în cursul Criminalistica – Elemente de anchetă penală, expresia fața locului nu se confundă cu ceea ce legiuitorul a definit prin noțiunea de loc al săvârșirii infracțiunii, aceasta din urmă având o sferă mai largă de cuprindere”<sup>26</sup>, deci „locul faptei” include „fața locului”. Cu această teză nu sunt de acord, considerând că „fața locului” include atât „locul faptei” („locul săvârșirii infracțiunii”) plus împrejurimile și toate zonele în care pot fi găsite urme și mijloace materiale de probă care să servească la elucidarea cazului.

Așadar, sintagma „fața locului” nu este automat similară cu „locul faptei” sau „locul săvârșirii infracțiunii”, acesta putând diferi sau coincide de la caz la caz în raport cu specificul cauzei. Respectivul loc, unde se impune a se efectua cercetarea criminalistică complexă, mai întins sau mai restrâns, este foarte important a fi corect stabilit pentru că așa cum spune și maestrul Dongoroz „locul unei fapte este cel mai bogat în urme și date referitoare la faptă, iar de modul cum se efectuează cercetarea depinde în mare măsură soluționarea cazului, identificarea autorilor și a celorlalți participanți”<sup>27</sup>.

<sup>24</sup> Aurel Ciopraga – Criminalistica, Elemente de tactică, Ed. Gama, Iași, 1996, pag. 32.

<sup>25</sup> Ion Mircea – Criminalistica, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1978, pag. 148.

<sup>26</sup> Constantin Pletea – Criminalistica. Elemente de anchetă penală, Ed. Little Star, București, 2003, pag. 16.

<sup>27</sup> Vintilă Dongoroz ș.a. – Explicații teoretice ale Codului de Procedură Penală Român, Ed. Academiei, București, 1975, pag. 293.

---

În fond, termenul științific folosit la definirea locului săvârșirii infracțiunii și unde urmează a se efectua cercetarea criminalistică, fie că-i zice „câmpul infracțional” sau „plaja investigării criminalistice” sau „scena crimei” sau altfel, are prea puțină relevanță în raport cu necesitatea și importanța determinării practice a acestuia pentru descoperirea urmelor, microurmelor și probelor necesare soluționării cauzei.

Determinarea corectă a acestuia este foarte importantă și pentru interpretarea tuturor celor existente la fața locului, delimitarea urmelor infracțiunii (evenimentului) ce fac obiectul cercetării de multitudinea de urme și obiecte existente în zona respectivă care pot sau nu avea vreo legătură cu faptele sesizate<sup>28</sup>. Ori pentru această „operațiune” nu există „rețete” dinainte stabilite, aici intervenind „măiestria criminalistului” și „flerul” polițistului bazat pe pricepere, experiență, conștiinciozitate și nu în ultimul rând, pe pasiune profesională. Este cunoscut că oameni de legendă ai criminalisticii, pe baza unui amănunt caracteristic modului de operare se pronunțau pe loc „Aici este mâna lui X”, timpul având să dovedească că „flerul” lor nu i-a înșelat.

Așadar problemele cu adevărat importante ale criminalisticii nu sunt termenele folosite, acestea putând interesa mai degrabă pe teoreticienii dornici de originalitate.

În concluzie, apreciez că termenul potrivit este cel clasic – CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI – cum este intitulat și art. 129 C.p.p., iar sintagma „fața locului” include și „locul faptei” („locul săvârșirii infracțiunii”) și împrejurimile și toate zonele unde pot fi găsite urme și mijloace materiale de probă<sup>29</sup>. Nu-i acuz însă nici pe cei care înlocuiesc instituția de drept „cercetarea la fața locului” cu expresii sonore precum „investigarea locului faptei” sau altele asemănătoare, dar atrag atenția asupra necesității, determinării corecte a acestui loc în practică și a efectuării cercetării cu respectarea tuturor metodologiilor criminalistice elaborate de specialiști și interpretarea corespunzătoare a celor constatate cu acest prilej.

---

<sup>28</sup> Gheorghe Pășescu – Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei, Ed. Național, București, 2000.

<sup>29</sup> Colectiv – Investigarea criminalistică a locului faptei, Ed. Little Star, București, 2004, pag. 103-104.

---

---

## DEMERS INTELECTUAL PRIVIND CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI ÎN CAZUL DESCOPERIRII DE CADAVRE

Dr. GHEORGHE POPESCU

Drd. ADRIAN IANCU

Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza"

*This article refers to the factors of a successful investigation in cases concerning cadaver's discovery.*

### **Factorii reușitei unei anchete**

Conducerea unei anchete cere rapiditate, metodă, unitate de direcție și bineînțeles respectarea formelor legale.

#### *a) Rapiditatea*

Infractorul are în toate cazurile avantajul inițiativei și surprizei. Anchetatorul va avea deci întotdeauna o întârziere inițială de recuperat. Cu cât această întârziere va fi mai mare, cu atât handicapul va fi mai greu de recuperat. Într-adevăr:

- anumite indicii pot dispărea (condiții meteo nefavorabile, plecările și venirile la locul faptei, etc.);
- vinovatul are timp necesar pentru a-și crea un alibi, de a-și modifica semnalmentele, de a-și găsi o ascunzătoare în țară sau străinătate;
- martorii revenindu-și după primele lor emoții pot fi mai puțin sinceri, mai puțin preciși, mai puțin compleți;
- vinovatul, dacă și-a întrerupt câtva timp activitatea infracțională se arată mai puțin maleabil. El a avut posibilitatea de a-și pregătit apărarea, de a vinde sau de a ascunde produsul furtului, etc.

Această necesitate de a acționa rapid cere:

- rapiditate în informație;
- rapiditate în intervenție, adică posibilitatea de a se deplasa la fața locului în cel mai scurt timp posibil și începerea imediată a cercetării, folosind mijloacele cele mai adecvate (în număr și calitate).

#### *b) Metoda*

Grija de a acționa repede nu trebuie să facă anchetatorul să neglijeze detaliile. Anumite operațiuni, de fapt, cer multă meticulozitate, cum este cazul constatărilor făcute la fața locului sau în cazul perchezițiilor. De asemeni, un martor audiat foarte repede poate omite un detaliu capital.

Astfel rapiditatea trebuie obținută nu numai în ceea ce privește viteza de execuție, ci mai ales prin eliminarea sistematică a oricărei pierderi inutile de timp, sens în care anchetatorul trebuie să acționeze ordonat și metodic, ciornele fiind interzise.

---

### c) *Unitatea de conducere*

Principiul unității de conducere este o consecință normală a grijii față de metoda ce tocmai a fost evocată.

Când un caz este important, el pune în mișcare numeros personal, de aceea este necesară existența unui "director de anchetă", care trebuie să ia toate deciziile, el trebuie să centralizeze toate informațiile și în contrapartidă să-și asume toate responsabilitățile. Este însă de dorit faptul ca acesta să-și desfășoare ancheta cu aceiași auxiliari, căci toți membrii echipei trebuie să fie la curent cu evoluția cazului, dar și să urmărească faptul ca diferitele echipe cărora le-a încredințat misiuni precise și limitate să nu exploateze pe cont propriu informațiile obținute.

### d) *Legalitatea anchetei*

Această necesitate este amintită cu titlu informativ. Este de știut că o anchetă judiciară nu se poate desfășura fără temei legal.

### **Actiunea directorului de anchetă**

Directorul de anchetă este deci însărcinat să anime și dirijeze investigațiile, scop în care va repartiza sarcinile între anchetatori, să dea fiecăruia misiuni precise și să furnizeze mijloacele necesare.

El centralizează apoi informațiile obținute, le interpretează și exploatează, adaptându-și dispozitivul și actele de procedură în scopul și pe măsura obținerii lor; el trebuie să constituie, în acest sens echipe mixte compuse din criminaliști și polițiști și să urmărească în permanență evoluția investigațiilor, informând totodată autoritățile judiciare și ierarhice.

Activitatea directorului de anchetă se "materializează" în două faze:

- a) faza obiectivă;
- b) faza subiectivă.

În faza obiectivă a demersului intelectual el trebuie să efectueze următoarele investigații:

- constatări foarte amănunțite;
- identificarea, mediul, modul în care și-a folosit timpul victima;
- "din ușă în ușă" - căutarea de informații;
- audierea primilor martori;
- verificări și măsuri diverse;
- asistarea la autopsie.

În această fază, directorul de anchetă trebuie să constituie și echipele care vor fi însărcinate fiecare separat cu diferite misiuni.

În faza subiectivă, adică cea a raționamentului:

- elaborarea ipotezelor de lucru (trebuie reținută o ipoteză pentru fiecare mobil aparent - bani, sex, răzbunare, etc.);
- o dată ipotezele reținute, este necesară concentrarea investigațiilor în direcția acestora, acordând prioritate celor care sunt cele mai plauzibile fără însă a le omite pe celelalte.



---

### ***Demersul intelectual propriu-zis***

Această metodă a fost realizată în scopul aducerii anchetatorilor la un “numitor comun”, adică să trateze un act infracțional urmărind o metodologie identică pentru toți, fapt ce le permite să se adapteze tuturor situațiilor oricare ar fi indivizii în cauză.

Această metodă cuprinde două faze, repartizate în patru etape:

- o fază de raționament obiectiv (se limitează în mare la constatări);
- o fază de raționament subiectiv în timpul căreia directorul de anchetă va lucra pe baza unor ipoteze eșafodate în principal, în funcție de mobilele care le-a găsit ca plauzibile pentru cazul în curs.

#### **A. FAZA DE RAȚIONAMENT OBIECTIV**

Atunci când anchetatorii sosesc la locul faptei, ei sunt puși în fața unui eveniment, a unei situații pe care vor trebui să o analizeze cu imparțialitate.

Întâlnirea “infracțiune-anchetator” îl conduce pe acesta să descrie aspectul exterior al faptului cu care se confruntă. În acest stadiu de anchetă trebuie să se interzică orice idee preconcepută și să se păstreze toate interpretările personale care nu iau în cont totalitatea elementelor constatate, de exemplu să țină să se dovedească, cu orice preț că este vorba de o moarte naturală, fiindcă această versiune îi convine mai mult anchetatorului.

Anchetatorul trebuie să răspundă în două etape și în mod obiectiv la următoarele întrebări:

1° etapă “constatarea:

- despre ce este vorba?
- despre cine este vorba (cine este victima)?

2° etapă “examinarea actului infracțional”

- unde?
- când?
- cum?
- cu ce?

#### **1. PRIMA ETAPĂ: CONSTATAREA**

##### **Despre ce este vorba?**

Din răspunsul la această întrebare decurge urmarea globală a cazului. Pentru anchetatorul sosit la fața locului este primordial să știe foarte repede dacă o infracțiune a fost comisă și care: de exemplu, în cazul descoperirii unui cadavru este urgent de a putea afirma dacă este vorba de o moarte naturală, sinucidere, accident sau crimă. Astfel, anchetatorul va examina cu minuțiozitate, metodic și științific situația care i se prezintă, ceea ce presupune din partea sa “competență și finețe”. Știind că această situație este efemeră, că urmele se estompează și indiciile pot dispărea, anchetatorul o “îngheață” cât mai repede posibil.

---

Măsurile conservatoare care este nevoie să le ia vizează deci fixarea locului printr-o descriere a acestuia (fotografii... etc.) și o protecție a elementelor exploatabile de către criminaliști. Atitudinea sa este pentru această etapă aceea a unui conservator de elemente reziduale ale infracțiunii, mai curând decât aceea a unui căutător a vinovatului.

Aceste constatări realizate în mod normal de către un criminalist sunt delicate, căci este primordial să se acorde importanță tuturor detaliilor, chiar dacă acestea apar "a priori", ca neavând nici un raport cu faptele incriminate. Câți anchetatori au rămas cu cazurile nesoluționate din lipsă sau constatări insuficiente?

Pentru realizarea unei constatări ireproșabile este necesar să se utilizeze diverse mijloace materiale indispensabile, fie că sunt cele tradiționale: fotografiile, mulaje, crochiuri, prelevări etc., fie că sunt cele moderne: cameSCOAPE, informatică, balistică - sens în care este judicios necesar să se ia rapid contact cu Institutul de criminalistică, care este în măsură să informeze directorul de anchetă cu privire la noile posibilități relative la relevarea urmelor și indiciilor.

Cu informațiile furnizate de cercetările la fața locului anchetatorul poate adesea să determine tipul crimei care a fost comisă.

- crimă de tip primitiv, comisă de un individ care n-a putut să-și frâneze reflexele imediate (panică, frică, etc.);
- crimă de tip organizat, etc.

Aceste tipuri de crimă (totdeauna studiate în mod obiectiv) vor permite stabilirea, în cele mai multe cazuri, chiar a obiectului crimei: pasional, datorită hazardului, utilitară, (furtul) etc., dar atenție la înscenările care sunt destul de frecvente chiar și din partea victimei.

Constatările permit de asemenea, uneori, să se dea primele indicații cu privire la autor (era stângaci, accesul său la locul faptei cerea o anumită aptitudine fizică: forță, îndemânare, agilitate, etc.).

### **Despre ce este vorba? Cine este victima?**

Anchetatorul trebuie obligatoriu să cunoască perfect victima, aceasta fiind personajul cheie al dramei (mediul victimei). Modul de operare, personalitatea și caracterul particular al criminalului nu pot fi înțelese decât după un studiu aprofundat al victimei. Nu putem înțelege psihologia asasinului dacă nu înțelegem sociologia victimei. Adesea crima nu este legată numai de gândurile, impulsurile, dorințele sau predispozițiile autorului ci, cel mai adesea datorită situației create de victimă, trebuie deci să-i fie "percheziționată" viața privată profesională, să-i fie căutat comportamentul social, psihologic, moral, descrie și impregna cu aspectul său fizic, sentimental; a-i cunoaște relațiile etc..., în fapt anchetatorul strânge toate informațiile pentru a avea o cunoaștere cât mai perfect posibilă.

El efectuează, de asemenea, un examen aprofundat al modului cum și-a folosit timpul victima, determină circumstanțele unei eventuale întâlniri cu o a treia persoană (agendă, etc...), acest studiu permițându-i anchetatorului să știe

---

dacă aptitudinile, comportamentul, într-un cuvânt, dacă victima a putut stimula sau nu personalitatea autorului. În crimele “de sânge” sau crimele “de moravuri”, personalitatea victimei este determinantă. Uneori (crime de sânge) anchetatorul nu va avea la plecare decât victima ca element de studiu, deci el va trebui să caute să înțeleagă infracțiunea, motivul acesteia și autorii posibili, scop în care va avea ca grijă imediată să facă cadavrul să “vorbească”: să identifice victima dacă aceasta este necunoscută și să-i cunoască viața (îndeosebi cea secretă - adică situația familială, starea materială, relații de afaceri, prieteni, cheltuieli neprevăzute, etc.

- dacă este vorba de o femeie căsătorită - trebuie cunoscute condițiile de viață, de căsnicie, atitudinea sa, cea a soțului, viața extraconjugală (amant, prieten, etc.);

- dacă este vorba de un tânăr, trebuie știut care erau locurile frecventate, distracțiile preferate, resurse, cheltuieli, caracterul, etc.;

- dacă este vorba de o tânără, aceleași informații ca mai sus insistând asupra vieții sale sentimentale (prieten, amant căsătorit, era însărcinată?);

- dacă este vorba de un copil, câmpul investigațiilor este mult mai redus, dar incestul este foarte frecvent. Este de asemenea interesant de cunoscut relațiile sale școlare. Uneori poate fi vorba de un accident camuflat în crimă de către un coleg înnebunit, sau poate fi vorba de un copil “martir”;

- dacă este vorba de un bătrân - trebuie văzut aspectul economiilor victimei. În majoritatea cazurilor, moartea are ca obiect furtul sau beneficiul unei moșteniri.

De notat că întrebarea “cine?”, poate de asemenea să intereseze denunțatorul - este cel mai adesea primul suspect. Trebuie văzut cum a avut cunoștință de fapte.

## 2. A DOUA ETAPĂ: EXAMENUL INFRACTIUNII

După ce a efectuat constatarea crimei, anchetatorul va încerca să răspundă la următoarele întrebări:

- unde (locul acțiunii)?

- când (momentul comiterii)?

- cum?, cu ce? (modul în care a fost comis actul).

Este vorba în această etapă de a descrie cu plus de precizie și obiectivitate gestul criminal.

### Unde a fost comisă crima?

Studiul locului acțiunii este important căci acesta poate fi semnificativ cu privire la personalitatea autorului sau a victimei. Determinarea exactă a acestuia va permite aprecierea tipului de delicvență și circumstanțele care l-au însoțit.

Anchetatorul trebuie să descrie locul faptei cu constatările de rigoare, casă izolată, loc puțin sau des frecventat, slab sau bine iluminat, etc.

---

Trebuie să reflecteze și să încerce să răspundă diferitelor întrebări ce decurg din studiul locului acțiunii:

- locul - este întâmplător sau pregătit dinainte?
  - denotă un aspect al personalității criminalului?
  - l-a influențat acesta pe autor?
  - este locul primar al comiterii actului sau aici a fost transportat cadavrul?
  - căile de acces sunt ușoare sau dimpotrivă dificile?
  - vecinătatea este favorabilă sau nu?
  - trebuia să aibă în prealabil cunoștințe despre loc sau nu?
- urmele - găsite la fața locului pot da indicații asupra modului de operare, ceea ce prezintă un oarecare interes, infractorii de obicei având tehnici proprii, ceea ce permite compararea cu alte infracțiuni deja comise.
- examenul terenului - poate permite reconstituirea unui itinerar logic, precum și orientarea investigațiilor (zone de refugiu posibile ascunzători naturale, permițând disimularea prăzii, urme cadavru, etc.).
- climatul momentului poate avea de asemenea importanță în înțelegerea faptelor; temperatura ambiantă, influențează direct starea de conservare a cadavrelor.

Căldura umedă grăbește putrefacția, frigul o întârzie, dar grăbește rapiditatea răcirii cadaverice.

- populația vecină prezintă de asemenea un interes pentru anchetă, trebuind cunoscuți vecinii, mentalitățile etc.

### **Când a fost comisă crima?**

Dacă anchetatorul vrea să efectueze investigații precise, este primordial pentru el să "cearnă" foarte bine orele faptelor. Cum verificăm și grupăm utilizarea timpului?, cum implicăm sau excludem o persoană dacă acest punct este necunoscut?

În materie și pentru definirea exactă a momentului comiterii faptelor, este necesar să se confrunte constatările, audierile martorilor, informațiile culese "din ușă în ușă", investigațiile diverse, concluziile experților, etc.

Ora crimei poate fi printre altele revelatoare unui tip particular de delicvent sau de o perversitate specială (ucigaș de lună plină, agresiuni în momentele închiderii sau deschiderii magazinelor sau băncilor, indivizi care trec în zile și la ore regulate - ex.5 minute după închiderea magazinului...), ora crimei poate de asemenea să aibă informații cu privire la condițiile de săvârșire a actului (obscuritatea de exemplu).

### **Cum și cu ce a fost comisă crima?**

---

Răspunsurile la aceste întrebări vor determina încă o apropiere de personalitatea autorului. Nimic nu este mai interesant pentru anchetator decât de a putea determina maniera de operare a autorului cu privire la faptele lui (modus operandi), precum și arma crimei.

Anchetatorul trebuie să se regăsească cu obiectivitate în situația momentului, detaliile permițându-i să stabilească scenariul delictului.

- act comis cu viclenie, îndemânare, precauție;
- act primitiv, bestial;
- act săvârșit cu calm, sânge rece superior mediei, sau cu agresivitate;
- act săvârșit cu perversitate.

Maniera în care actul a fost comis poate să denote spirit de organizare, sânge rece superior mediei oamenilor, sau dimpotrivă, să arate că actul n-a putut fi realizat decât de către un individ având probleme mentale, psihologice.

Mijlocul material care a servit comiterii crimei poate determina de asemenea aspectele importante ale personalității autorului, a mediului său socio-profesional. În prezența instrumentului crimei putem ține cont de mai multe elemente:

- dacă este ușor sau dificil de procurat;
- modul de funcționare a obiectului, raritatea sa;
- aptitudinile ucigașului de a se servi cu îndemânare sau nu de

acesta, etc.

Răspunsurile la întrebările acestor două etape a fazei de raționament obiectiv a anchetei constituie însăși esența constatărilor care sunt acte pur și simplu împărțiale, neautorizând nici o idee preconcepută.

#### FAZA DE RAȚIONAMENT SUBIECTIV

Această a doua fază este determinantă fiindcă ea conduce în mod normal la identificarea și interpelarea autorului (autorilor) faptelor. Ea cuprinde, de asemenea 2 etape.

- A. Studiul situației
- B. Căutarea autorului (autorilor) crimei

În această fază, anchetatorul furnizează aprecieri personale asupra cazului.

#### A. A TREIA ETAPĂ - STUDIUL SITUAȚIEI

Atunci când anchetatorul se confruntă cu un act infracțional și după ce l-a analizat obiectiv trebuie să-și pună întrebarea:

*DE CE?*

De ce autorul a comis actul criminal?

Înainte de a da un răspuns la această întrebare care va fi de altfel răspunsul la mobilul crimei, anchetatorul va trebui să-și folosească toate capacitățile

---

intelectuale, experiența sa, intuiția, finețea spiritului, pentru a propune ipoteze de lucru, de a le clasa, verifica și arunca dacă imposibilitatea lor este materialicește stabilă. De fapt, este vorba mai mult de un lucru de echipă condus de către un director de anchetă, decât de o operațiune personală. Este necesar ca întreaga echipă să părăsească pe moment terenul pentru a se reuni și cu calm să inventarieze situația, să se concentreze și să reflecteze la:

- faptele reale sau prezumate;
- elaborarea diverselor ipoteze;
- personalitatea indivizilor vizați.

În cadrul acestui "bilanț" nici o idee, chiar dacă nu pare să aibă decât un îndepărtat raport cu faptele, nu este de înlăturat a priori. Trebuie raționat cu multă logică, căci cea a criminalului n-are adesea nimic de-a face cu raționamentul comun al oamenilor obișnuiți. Autorul este adesea într-o stare "secundară" în momentul faptelor. Propunerile fiecărui anchetator constituie ipoteze a căror listă completă trebuie să figureze în procesul-verbal de sinteză.

Cu titlu indicativ, în caz de omor, întrebarea "de ce?" poate aduce răspunsuri multiple și variante ca:

- reglare de conturi între hoți;
- suprimarea unui martor jenant;
- afaceri de onoare (datorii, pasiuni, etc.);
- răzbunare vis-à-vis de un al treilea;
- act gratuit;
- eroare cu privire la persoană;
- înscenare;
- neînțelegeri conjugale;
- afacere de moravuri;
- afacere rasială, politică sau religioasă;
- victimă atinsă accidental;
- afaceri de bani sau interes.

Mobilul nu este întotdeauna ușor de determinat. Există infracțiuni iraționale, dar cel mai adesea le stabilim mobilul răspunzând la întrebarea: "Cui îi servește crima?"

De notat că banii și problemele sexuale sunt în general mobilele cele mai frecvente, dar mai sunt și alte tipuri de mobile:

- excrocherie pe linie de asigurări;
- pompieri piromani;
- crime simulate.

Directorul de anchetă trebuie să aprecieze ordinea de prioritate a tratamentului și este de preferat ca fiecare anchetator să-și urmeze ipoteza și s-o exploateze până la proba imposibilității sale.

---

## B. A PATRA ETAPĂ - CĂUTAREA CRIMINALULUI (CRIMINALILOR)

Această etapă este esențială fiindcă este cea care va permite arestarea făptașului, anchetatorul trebuind deci să încerce să răspundă la întrebarea:

### *DESPRE CINE E VORBA?* (autorul)

Pentru a răspunde la această întrebare este suficient adesea să se personalizeze soluțiile prevăzute în studiul celei de-a treia etape, anchetatorul încercând să treacă unul sau mai multe nume corespunzătoare fiecărei ipoteze de lucru și cât mai discret posibil, să verifice modul în care și-au folosit timpul, antecedente, dacă frecventează locuri sau suspecti potențiali. Trebuie neapărat culese o mulțime de elemente pentru a putea combate un eventual alibi, mărturia mincinoasă sau eventualele "amnezii" ale martorilor atunci când sunt necesare audiții amănunțite.

În această fază putem asemui anchetatorul unui păianjen care-și țese pânza în jurul prăzii ca să nu-i scape.

Pentru fiecare dintre ipotezele tratate trebuie ținută o fișă sinteză în care concluziile să motiveze cauzele abandonării sau dimpotrivă probele credibilității.

\*  
\*   \*  
\*

Aplicarea unei metodologii în cercetare trebuie deci să permită crearea unui maximum de atuuiri necesare arestării autorului actului criminal, dar este evident faptul că mărturia învinuitului nu are forță decât dacă este întărită prin indicii materiale, irefutabile, rezultate în urma acestui demers intelectual.

## BIBLIOGRAFIE

1. J. Michenet - Police judiciaire 2° fascicule; Tome 3, C.S. EOGN Melun, 1995;
2. E. Stancu – Tratat de Criminalistică, ediția a III-a, Universul Juridic, București 2004

---

---

## ASPECTE GENERALE PRIVITOARE LA ORGANIZAȚIILE CRIMINALE

conf.univ.dr. NICU-DAMIAN BARBU  
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”

*Criminal organisations are wide-spreaded all over the globe. The impact of their evolution in the work of the police structures is the subject of the present article.*

Unii specialiști neagă existența unei organizații naționale a crimei. Autori ca Daniel Bell, John Coublin sau Francis Janni indică existența unor grupuri de infractori care vin în conflict atunci când săvârșesc infracțiuni într-un anumit teritoriu. De asemenea se neagă realitatea unui model de organizare formală a grupului.

Opiniile cum ar fi că organizațiile criminale secrete nu sunt organizații formale de tipul corporațiilor de afaceri, ci sunt sisteme sociale tradiționale, organizate pe baza valorilor culturale ce nu au nimic în comun cu calitățile birocrăției moderne sau cum că aceste organizații seamănă cu o întreprindere sau o conspirație străină, etnică, au fost dezbătute intens, mai ales după anii '20 ai secolului nostru.

Opiniile rămân împărțite, cu toate acestea se consideră că "crima organizată" sau „organizarea crimei” desemnează concepte și realități diferite a căror rezolvare are nu numai o relevanță teoretică, ci și implicații practice în strategia de prevenire și combatere a criminalității.

Putem spune ca „Organizarea crimei” diferă de "crima organizată" deoarece:

- structura ierarhică rigidă este înlocuită de un sistem interrelațional flexibil și eficient.
- nu întotdeauna violența este cea mai bună cale de înlăturare a persoanelor incomode(ex.: schimburi de funcție)
- infiltrarea în sferele de decizie nu este necesară, infractorii înșiși se află în aceste sfere.
- prejudiciul social este cu atât mai mare cu cât societatea este puțin conștientă că "organizarea crimei" se repercutează în mod catastrofal asupra nivelului său de trai.

### 1. Definiția organizației criminale.

În contextul marilor schimbări politice și sociale contemporane, al dezechilibrelor internaționale și al proceselor tensionate determinate de acestea, noile forme de criminalitate au luat o amploare deosebită mai ales în țările aflate în tranziție la economia de piață.

O organizație criminală, prin modul său de structurare, flexibilitatea și deosebita capacitate de infiltrare în zonele vitale ale politicului și economiei, prin



---

întinderea sa mondială rapidă, prin recursul necondiționat la violență, corupție și șantaj, reprezintă un pericol direct și de mare actualitate, o sfidare la adresa societății mondiale.

Definiția:- însemnul de organizație criminală semnifică activitățile infracționale ale unor grupuri constituite pe principii conspirative, în scopul obținerii unor importante venituri ilicite la cote deosebit de ridicate.

Codul lor moral presupune un deosebit simț al demnității individuale și pretinde o tăcere liber consimțită în problemele secrete. Acest sistem dăinuie de foarte mult timp și este respectat cu rigurozitate. Specificul local a fost dăltuit de-a lungul secolelor ca efect al rezistenței la umilințele provocate de cuceritorii străini, de guvernările locale rapace și de jaful bandelor de răufăcători autohtoni.

În concepția INTERPOL-ului, organizațiile criminale ar putea fi împărțite în patru mari grupe distincte:

a) Familiile mafiei, constituite pe structuri ierarhice stricte, norme interne de disciplină, un cod de conduită și o diversitate mare de activități ilicite (familiile italiene, americane, columbiene);

b) Organizațiile profesionale a căror membrii se specializează în una sau două tipuri de activități criminale (furtul și traficul de mașini furate, răpiri de persoane);

c) Organizații criminale constituite pe criterii tehnice, care sunt rezultatul unor împrejurări specifice precum închiderea granițelor, circulația dificilă peste frontiere, expansiunea geografică (triadele, yakuza, jamaicanii);

d) Organizații teroriste internaționale care practică asasinatul, deturnarea de avioane, răpirea de persoane etc., sub diferite motivații politice, militare, religioase sau rasiale.

## 2 Caracteristici.

Spre deosebire de acțiunile unor indivizi care, ocazional, se asociază pentru a comite infracțiuni, o organizație criminală constituie o asociație premeditată, concepută până la cele mai mici detalii în ceea ce privește rolul și modul de acțiune al celor ce o constituie. Efectele sale: secătuirea puterii societății, amenințarea stabilității guvernării, determinarea creșterilor taxelor, periclitarea securității individuale și colective, controlul exercitat asupra sindicatelor și influențele asupra structurilor de putere politică și economică.

În varianta clasică a unei organizații criminale pot fi o serie de trăsături specifice:

a) **STRUCTURA** – membrii rețelei au sarcini și responsabilități în funcție de pregătirea și abilitatea specifică a fiecăruia. Însă și structura se caracterizează prin ierarhie strictă și autoritate.

O organizație criminală implică coordonarea unui număr de persoane în planificarea și execuția actelor ilegale.

---

Conform teoriei lui Donald R. Cressy, organizațiile criminale dispun de o structură și organizare formală, chiar birocratică care se prezintă astfel:

**b) ERMETISM SI CONSPIRATIVITATE.** Această trăsătură derivă atât din vechea origine socio-culturală a fenomenului cât și din necesități obiective determinate de nevoia de autoprotecție, de evitare a penetrării propriilor rânduri de către organismele abilitate prin lege.

Într-o altă opinie avizată, pericolul grav pe care îl reprezintă aceste organizații criminale derivă din subcultura sa arhaică, mult mai interiorizată și mai bogată, tradusă din selectarea riguroasă a recruților și din capacitatea de fier de a impune membrilor săi reguli neiertătoare de conduită care sunt fără excepție respectate.

Discreția și respectarea legii tăcerii omerta, sunt calități indispensabile pentru fiecare membru al unor astfel de organizații. Componentii lor riscă să fie eliminați fizic în caz de trădare.

În ultimii ani, ca urmare a eforturilor depuse în plan național și internațional, un număr important al capiilor organizațiilor criminale au fost capturați și deferiți justiției. Unii dintre ei au vorbit. Ca urmare regula conspirativității s-a întărit și mai mult, limitând la minimum atât legăturile între membrii rețelei cât și circulația de informații în interiorul rețelei, sau asupra severității selecției de noi membri.

**c) FLEXIBILITATE, RAPIDITATE SI CAPACITATE DE INFILTRARE.** În timp organizațiile criminale de tip mafiot au dovedit o extraordinară capacitate de adaptare atât în privința domeniilor preferate de activitate, cât și la condițiile concrete, social-politice și istorice din țările în care s-au constituit.

Plecând de la domenii minore ale economicului, organizațiile criminale au ajuns să coordoneze cea mai mare parte a traficului mondial cu stupefiante, arme, muniții, să fie proprietare ale unor bănci și societăți de holding, să dețină hoteluri, cazinouri și terenuri petrolifere să se implice în metode moderne ale crimei, cum ar fi fraudă financiar - bancară, spălarea banilor și criminalitatea informatică.

În scopul atingerii obiectivelor proprii, structurile organizațiilor criminale s-au implicat în lumea finanțelor, în politică, în justiție și politică.

**d) CARACTERUL TRANSNAȚIONAL AL ORGANIZAȚILOR CRIMINALE.**

Deschiderea largă a frontierelor, elaborarea unei legislații extrem de permissive factorului extern, slaba dezvoltare economică, instabilitatea politică și corupția din țările sărace au creat oportunități și breșe excepționale pentru expansiunea și mondializarea organizațiilor criminale.

**e) ORIENTAREA SPRE PROFIT.** Această trăsătură caracterizează activitatea organizațiilor criminale. Câștigul este realizat prin menținerea

---

monopolului asupra domeniilor în care își desfășoară activitatea: traficul cu narcotice, jocurile de noroc, pornografia, prostituția, traficul cu arme, etc.

f) **UTILIZAREA FORTEI.** Este esențială în atingerea propriilor obiective și se manifestă prin intimidare, șantaj, corupție și violență. Aceste metode sunt utilizate în două direcții:

1) În primul rând, pentru a menține disciplina în interiorul propriei structuri. Odată pătruns în "interior", recrutul învață "codul onoarei" și legea tăcerii-*omerta* siciliană. Indiscreția sau trădarea sunt pedepsite cu moartea, indiferent dacă structura criminală se numește Mafia, La Cosa Nostra, Yakuza, Triade, etc.

2) Pentru a pedepsi acele persoane care nu se supun cerințelor și intereselor criminale sau acționează împotriva lor.

### 3. Codul comportamental

"Imagina clasică a organizațiilor criminale arată faptul că supraviețuirea unei structuri de acest tip este problematică dacă comportamentul membrilor săi nu este nici previzibil nici în conformitate cu evaluările și așteptările fiecăruia dintre indivizii care compun organizația.<sup>30</sup>"

Regulile de conduită ajută la stabilirea conformismului și a previzibilității. Sancțiunile pentru încălcarea lor ajută la menținerea și supraviețuirea organizației. Între regulile luate în seamă se numără: păstrarea secretului, prioritatea acordată mai întâi organizației și apoi individului, interzicerea luptelor interne, indiferent de motiv, interzicerea acțiunilor care produc oroare populației (ex. Răpirile).

### 4 Domenii de acțiune

Comunitatea internațională a fost pusă în fața unei economii "subterane" de mare anvergură, caracterizată prin infiltrarea piețelor economico-financiare de către structurile criminale în încercarea acestora de a prelua controlul asupra unor importante sectoare economice interne și internaționale. Procesul este vast, bazat pe tranzacții financiare globale în continuă creștere. Piețele financiare internaționale cuprind în fiecare zi în valoare de sute de miliarde de dolari, din care numai o mică parte par a fi operațiuni de comerț licit. Restul se bazează pe capital speculativ, lichid și semilichid, investit pe termene scurte și care garantează anonimatul investitorilor.

Transnaționalizarea celor mai mari bănci, eliminarea restricțiilor și al controlului asupra investițiilor străine, dezvoltarea tehnologiei electronice de transmitere a informațiilor financiare constituie parte din cei mai importanți factori ce determină creșterea acestei imense mase monetare speculative. Amploarea acestui fenomen, cât și complexitatea lui, sunt de natură să descurajeze orice încercare de

---

<sup>30</sup>HUGH.D.BARLOW, *Introduction to Criminology*, op.cit.-pag.295

---

control statal și creează condițiile propice de marcarea a banilor proveniți din afaceri ilicite precum traficul de droguri, arme, carne vie, cu autoturisme de lux furate, escrocherii, camătă, taxă de protecție etc.

## 6. CONCLUZII

Organizațiile criminale ale secolului nostru sunt asemenea unor "industriași" care însă sau dezvoltat prin violență, prin înșelăciune, prin crimă deci prin moduri ilegale care contravin bunei dezvoltări a vieții mondiale.

Ceea ce este înfricoșător este faptul, că acest "virus" a atins cote maxime atât în lume cât și în țara noastră considerată un "pionier", în ceea ce privește organizații criminale de tip mafiot.

România putem spune că a devenit o "piață" de viitor pentru Mafie. Organizațiile mafioate române se disting prin amplitudinea violenței cu care se săvârșesc actele criminale uneori mult mai dură decât în țările unde activitatea criminală mafiotă este bine dezvoltată.

România fiind o țară de tranziție reprezintă terenul prielnic pentru activități mafioate, legislația statului român având curențe în ceea ce privește combaterea unor asemenea grupări mafioate.

În ceea ce privește legea, două aspecte interesează în mod deosebit:

- existența discriminărilor necesare în legea penală
- politica penală în domeniul analizat

La nivelul politici penale în acest domeniu mai sunt obiective de realizat:

a) Adoptarea standardelor internaționale în materia sancționării corupției, a crimei organizate și "spălării banilor".

- înăsprirea sancțiunilor penale  
- aderarea la organele Comunității Europene implică în mod necesar și armonizarea legislativă

b) Crearea cadrului instituțional corespunzător scopului preconizat.

Este necesar ca și în România să se înființeze un organism interdepartamental puternic format din polițiști, finanțiști și procurori, care să aibă drept de control nelimitat și să pună ordine în acest domeniu. Perfecționarea sistemului judiciar de prevenire, descoperire și combatere a manifestărilor infracționale.

Combaterea organizațiilor criminale va cuprinde:

- promulgarea și aplicarea de urgență a unor modificări ale Codului Penal și a Codului De Procedură Penală.

- Incriminare indivizilor cu infracțiuni prin simpla apartenență la grupările mafioate

- Adoptarea unei legislații ferme financiar bancare aptă de a stopa fenomene ca: fraudă și reciclarea banilor.

- Crearea și întărirea unor brigăzi anti-mafia în poliție.

- 
- Modernizarea și dotarea corespunzătoare a unității de luptă anti-mafie.
  - Adaptarea unei legislații corespunzătoare în ceea ce privește traficul de droguri.
  - Colaborarea dintre organele de combatere a organizațiilor mafioate din toată lumea.
  - Selecționarea cadrelor din politică și justiție care să ducă la lupta împotriva organizațiilor criminale.

Pentru a combate organizațiile criminale trebuie să se îmbunătățească condițiile de trai ale populației. Acestea reprezentând izvoare ale organizațiilor criminale.

Întrebarea care se pune este dacă vor dispărea vreodată organizațiile criminale, ceea ce nu va fi posibil datorită interpenetrării acesteia în viața de zi cu zi și racolarea din ce în ce a mai multor indivizi tineri în rândurile organizației, indivizi care se bucură de câștiguri financiare rapide și totodată de renumele pe care și-l fac.



---

## SEMNIFICAȚIA PERFECȚIONĂRII TIPURILOR DE ARME ȘI A EXPLOZIVILOR

**Asistent univ.drd. RAȚĂ HORIA  
Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza"**

Armele de foc fascinează și intrigă umanitatea de peste 500 de ani. Deși se pare că praful de pușcă a fost descoperit de chinezi cu 5000 de ani în urmă, armele de foc au fost o invenție pur europeană. Caracterul distrugător al armelor de foc, precizia lor și faptul că permite agresorului să fie la distanță de victima, deci să producă o omucidere cu caracter depersonalizat a dus la impunerea armelor de foc în arsenalul de luptă modern și a permis acestor arme să fie acceptate și de majoritatea populației civile. Civilizația nord-americană modernă dar și civilizații asiatice tribale pun un accent fundamental pe dreptul oricărei persoane de a apăra și a deține o armă de foc. Orice încercare de a de a crește controlul precum și de limita distribuția acestor arme ducând la pierderi politice catastrofale.

Studiul armelor de foc și a efectelor lor distructive (traumatisme grave deseori mortale dar în special sluirea, mutilarea, la cei care supraviețuiesc), a atras în permanentă numeroși cercetători, din scopuri umanitare.

Datele furnizate de istorie asupra descoperirii prafului de pușcă a armei de foc sunt destul de vagi. Arma de foc portabilă ca instrument de apărare sau atac, este utilizată de peste 600 ani. Se pare că "invenția" care avea să revoluționeze istoria lumii, aparține chinezilor care fiind artizani deosebit de iscusiți, la începutul secolului I sau II al erei noastre, își încântau spectatorii la marile sărbători cu "focuri de artificii" obținute prin arderea unor amestecuri de pulberi și ierburi. Formula inițială a pulberii se pare că era: praful de cărbune, sulf și salpetru la care se adaugă cenușa (colorarea flăcării) provenită din arderea unor ierburi (plante).

Spre mijlocul secolului VII - în imperiul Bizantin - se exploatează și o altă proprietate a pulberii: explozia și degajarea de forță cinetică.

---

Grecii construiesc un aparat cu țeava, la care, prin aprinderea încărcăturii de pulbere, aruncau în tabăra inamică un fel de proiectile incendiare. Este oare prima armă de foc folosită în Europa și menționată în sursele istorice consultate.

În Europa, descoperirea prafului de pușcă este atribuită lui Sir Francisc Bacon de către englezi, lui Bertold Schwartz de către germani, iar francezii atribuie aceeași descoperire lui Albert cel Mare.

Tot din documentele vremii, se citează că în lupta de la Gredy (1346) englezii au utilizat "guri de foc", primele arme de foc portabile. În timp, dezvoltarea și perfecționarea armelor de foc și a munițiilor au devenit ceva obișnuit, încât astăzi asistăm la apariția unei industrii de armament și muniții pentru care se alocă fonduri enorme. Descoperirea armei de foc a avut efecte și consecințe nu numai pe plan politico-militar, dar și pe plan social.

Apărarea vieții omului și a sănătății lui, apare ca având o semnificație proprie. Viata omului apare ca o valoare primară și absolut indispensabilă manifestării în sine și, ce este mai important, o condiție a continuității biologice a grupului social. Apărând viata se protejează nu numai finita umană, ci și imensa masă a relațiilor sociale.

Criminalistica și medicina legală sunt științe care își aduce o contribuție considerabilă la realizarea scopului procesului penal respectiv "constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni astfel încât orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală".

De fapt, aceste științe în adevăratul înțeles al cuvântului a apărut ca o necesitate obiectivă, când mijloacele de luptă ale justiției penale împotriva criminalității deveniseră insuficiente față de creșterea numărului infractorilor și de perfecționarea metodelor și mijloacelor de comitere a infracțiunilor.

---

O data cu perfecționarea activității judiciare și imprimarea unui caracter modern luptei împotriva criminalității a devenit clar că pentru soluționarea cauzelor penale - indiferent de natura lor - numai simpla aplicare a regulilor de drept este insuficientă.

Necesitatea creării unui sistem științific coerent destinat investigării faptelor de natura penală prin recurgerea la metode științifice de investigare a realității și la reguli tactice specifice de efectuare a unor acte procedurale a fost argumentată chiar de către specialiștii dreptului penal modern.

Medicina Legală este o specialitate medicală de sinteză care își pune cunoștințele în slujba justiției, ori de câte ori sunt necesare evaluării medico-biologice complexe, lămuritoare pentru fapte de natura juridică (4).

Medicina Legală își are obârșia în interesul individului de a descifra semnificația leziunilor traumatice dar și în însăși ideea de justiție și de a stabili măsuri compensatorii direct proporționale cu gravitatea leziunilor traumatice ale victimei (ochi pentru ochi și dinte pentru dinte).

Se pare că una dintre cele mai vechi dovezi care atestă colaborarea "medicina-justiție" se află în Codul Lui Hamurabi (rege al Babilonului între 1792 - 1750 î. Cr.). Acesta cuprinde o serie de articole despre răspunderea medicilor, prevăzând și sancțiuni pentru greșeli în intervențiile lor terapeutice.

Știința "Criminalistică" are certificatul oficial de naștere semnat în anul 1908 prin apariția cărții "Handbuch für Untersuchungsrichter" al lui Hans Gross, autor recunoscut ca fiind cel care a definit cadrul juridic și a creionat principalele direcții ale noii științe.

Elemente care au stat la baza acestei noi științe nu sunt însă o achiziție grăbită. De 200 de ani diferiți anchetatori profesioniști și-au pus problema studierii unor aspecte ale viitoarei științe. Alphonse Bertillon, Edmund Locard și R.A. Reiss sunt admiși oficial printre întemeietori. Deși istoria oficială nu este unanimă, Edmond



---

Locard apare ca fiind primul care a sintetizat diferite practici anterioare (inclusiv utilizarea metodei de identificare prin bertillonaj dar si prin metoda imaginata de concomitent de Herschel Faulds si Henry de identificare după amprente dactiloscopice in anii 1877-1880). In urma acestui proces complex de sinteza Edmond Lochard pune bazele expertizei științifice in politiea criminala, stabilește metodologia ridicării si interpretării urmelor cat si locul pe care îl ocupa probele furnizate de echipa de cercetare științifica în cadrul procesului judiciar.

Apariția "târzie" a criminalisticii ca știință independentă este explicată de lipsa de interes a justiției fata de probele materiale. S-a dat o lupta serioasa pentru promovarea unui sistem de probe științifice. In acest mod dificil proba testimoniala a fost detronata de proba materiala. Primul jurist care a recomandat utilizarea mijloacelor tehnico-științifice ca fiind probatorii in evaluarea vinovatei sau a nevinovăției a fost totuși Hans Gross. Prin opera sa s-a depășit faza probatorie "mistico-formala" a judecații si s-a intrat in stadiul "tehnico-științific".

Istoric vorbind, Medicina Legala inasa este o știință medicală "de granița" la fel de veche ca întregul sistem juridic al societății omenești. "Criminalistica" însă, este considerata o știință relativ noua, recent acceptata in sistemul juridic internațional.

Totuși, încercări de evaluare corectă a petelor de sânge se făceau din perioada alchimiștilor. Savantul francez Barruel a "elaborat" prin secolul XVI o metoda considerata atunci infailibilă de recunoaștere a sângelui si mai mult, chiar a speciei de animal de la care provine. Amestecând sângele cu apa regală - considera autorul menționat - se vor degaja vapori care permit recunoașterea speciei prin miros: sângele de cal sau de vita miroase a cal, sângele de om miroase a sudoare, sângele de câine miroase a coteț, etc.

Primele încercări cu adevărat științifice de a determina cu exactitate prezenta sângelui au fost făcute de Schoenbein in anul 1863 - reacția cu

---

peroxidaza. Van Deen a preluat problema si a imaginat vestita reacție cu guiac (menționată și de Arthur Conan Doyle). Răspunsul corect si anticipat de autorul lui Sherlock Holmes a venit la sfârșitul secolului XIX prin munca lui Adler si Meyer. A apărut astfel pe piață benzidina o dată cu o nouă firmă care o comercializa: firma Merck (benzidina colorează in albastru la concentrații minime de hemoglobina).

O alta mențiune a sfârșitului de secol este pentru Rudolf Teichmann (chimist din Cracovia) care a elaborat testul Teichman de formare a cristalelor de hematina precum si a spectrofotometriei (citata inclusiv de Mina Minovici in *Tratatul Complet de Medicina legala* publicat in anul 1930 la București).

Aportul medicinei legale si al criminalistici la instrumentarea si soluționarea cauzelor penale se manifesta diferit pe cele trei planuri distincte - tehnic, tactic si metodologic - aflate intr-o strânsa conexiune si interdependentă. Cu alte cuvinte, intr-un sens mai restrâns, aportul acestor discipline la administrarea actului de justiție s-ar putea traduce prin termenii de "ancheta penala" sau, după caz, "ancheta judecătoreasca", denumiri frecvent utilizate, mai ales in practica judiciara.

De fapt, termenul de "ancheta penala" desemna in vechiul cod de procedura penala una din formele urmăririi penale, respectiv cea efectuata de organele de ancheta penala.

Actualul Cod de Procedură Penală prevede o singură formă de urmărire penală, aceea efectuată de procuror si de organele de cercetare, ne mai folosind noțiunea de "anchetă penală". La rândul ei, denumirea de "ancheta judecătoreasca" era folosita in legislația procesuala penala anterioara pentru a desemna activitatea procesuala desfășurata de instanța de judecata, constând in administrarea si verificarea probelor. In noua reglementare procesuala penala, noțiunea de "ancheta judecătoreasca" a fost înlocuită cu cea de "cercetare judecătoreasca".

"Nu cunoaștem multe discipline juridice sau judiciare in care sa se atragă atenția asupra respectării normelor de conduita deontologica ale magistratului",

---

afirma cu deplin temei, prof. univ. dr. Emilian Stancu, referindu-se atât la ansamblul de norme privitoare la îndatoririle precumpănitor morale, tehnice, sau de alt ordin ale profesioniștilor, fata de societate si de diverse categorii de oameni, in raport cu care își desfășoară activitatea, cat si la teoria ori disciplina ce are ca obiect stabilirea acestor reguli.

Nu numai medicina legală este chemată să examineze si să înțeleagă contextul producerii leziunilor prin arme de foc. Date cu privire la analiza medicală a leziunilor produse prin arme de foc apar mai concentrat spre finele sec. XVIII si începutul secolului XIX.

Richter (1792) scria despre particularitățile tratamentului chirurgical al fracturilor de maxilar produse de armele de foc. Larrey (1829) in amintirile sale despre campania lui Napoleon in Egipt, precizează particularitățile patologiei si terapiei leziunilor faciale si ale maxilarelor prin împușcate.

Cearucovski (1837) scrie "Medicina Militara" consacrand un capitol traumatismelor prin arme de foc. Pirogov descrie orificiile de intrare si ieșire a gloanțelor.

Dintre medicii antemergători care au studiat leziunile produse prin arme de foc trebuie citați o serie de chirurghi de seama. Aceștia aduc contribuții importante acestei tinere ramuri: C.D.Severeanu care descrie "Sutura in zig-zag", V.Gomoiu: "Anaplastiile feții si ale capului", D.D.Niculescu: "Grefa dentara". Contribuții valoroase au adus profesorii Valerian Popescu, Suteu si mulți alții. In alte tari, putem cita chirurghi ca: Sanvareno-Rosselli, Frank W.Pirruccello, Wilma Carson etc.

In perioadele de război numărul de răniți, dar mai ales de mutilați, de infirmi au atins procente foarte mari (in primul război mondial 50%, in al doilea război mondial 35%, in Vietnam - 12.000 victime - din totalul răniților), in timp de pace leziunile nemortale produse prin arme de foc continuă sa dea victime însemnate, deoarece portul armei si modul de viata violent le întrețin.

---

Tentativele de a limita portul armei și mai ales interzicerea armelor și munițiilor de calibru mare sunt considerate decizii politice și rar pot trece în practică. Exemplul Marii Britanii este definitoriu. S-a reușit limitarea leziunilor produse prin arme de foc numai prin măsuri legale și numai după ce un individ a produs o omucidere multiplă în care au fost implicați mai mult de 20 de copii.

Aceste aspecte au determinat mulți cercetători să cunoască îndeaproape atât armamentul care era prezent, cât și efectele distrugătoare pe care le produceau pentru a putea interveni în tratarea acestor leziuni grave, dar mai ales pentru a putea preveni aspectele funeste ale acțiunii acestor arme de la moarte la infirmitate pentru supraviețuitori

Aspectul umanitar al profesiei medicale, respectul profund al medicilor față de semenii lor, lupta medicinei legale pentru apărarea omului de violență, iată aspectele principale care atrag enorma masă de cercetători de toate domeniile către acest domeniu de cercetare care încă mai este denumit "Traumatisme produse prin arme de foc" dar care s-ar putea numi și "Balistică medico-legală".

În privința explozivilor, situația este oarecum diferită. Foarte mult timp, principalele explozive folosite în război au fost bazate pe pulbere neagră. La sfârșitul secolului XIX, apar primele pulberi bazate pe nitroceluloză și se inventează și dinamita.

Explozibilii militari își fac apariția în timpul războiului Crimeei. Perfecționarea continuă a explozivilor militari duce la descoperirea explozivilor plastici cu mare putere detonatoare și în ultimii ani a gelurilor explozive cu mare putere distructivă. În paralel cu dezvoltarea explozivilor militari, globalizarea terorismului internațional a produs noi tipuri de explozivi cu putere medie dar cu un număr mare de victime prin introducerea în dispozitivul exploziv a cuielor, bolțurilor, bilelor, acelor etc.

---

Patologia medico-legală a exploziilor menționează și apariția de boli infecțioase cronice la supraviețuitorii exploziilor ca urmare a detonării suicidale a teroriștilor bolnavi de SIDA sau de hepatite B și C.

Dezvoltarea inițială a Medicinii Legale s-a făcut în funcție de nevoile dreptului de a avea acces la cunoștințele biologiei și medicinei. Primele atribuții ale specialității au fost de a constata cauzelor de moarte, existența unor leziuni de violență corporală, stabilirea filiației biologice și implicit juridice, ori prin aprecierea discernământului pentru o faptă imputabilă.

Medicina Legală a cuprins și un vast domeniu de cercetare reprezentat de fenomene tanatologice, semnele morții, morfopatologia specifică a unor morți prin agenți vulneranți (frig, electricitate, intoxicații), etiologia și biocinetica impactelor în accidente rutiere, delictivă patologică, patogenia diferitelor tipuri de leziuni traumatiche, etc. În acest scop Medicina Legală a preluat cuceririle științifice din cadrul diferitelor ramuri medicale pe care le-a adaptat la cerințele justiției.

Obiectul Medicinii Legale după Mina Minovici a fost cel al unei științe ale cărei principii contribuie la desăvârșirea legilor ce au ca obiect păstrarea structurii morale a societății și ale cărei demonstrații, în ceea ce privește actele omului fizic și moral, călăuzesc justiția în aprecierea faptului cercetat și în stabilirea gradului de responsabilitate civilă și penală. Ea a fost știința ale cărei lumini contribuie la evitarea, în măsura posibilului, a erorilor judiciare, ajută știința dreptului să găsească o dezlegare echitabilă, atunci când ea nu este în măsură, prin propriile ei mijloace.

Medicina Legală a furnizat permanent acele elemente necesare judecătorului pentru a-și fixa convingerile în darea hotărârii cu putere de lege".

Implicând coexistența unui act medical și altul juridic, Medicina Legală a presupus cunoștințe limitrofe ambelor domenii și obligă la exigență deosebită în interpretarea faptelor medicale necesare dreptului. Faptul este confirmat de ponderea pe care actul medico-legal o are în rezolvarea unor probleme judiciare.

---

După 9/11/2001 însă întregul eșafodaj științific al specialității s-a schimbat. Pe lângă atribuțiile de auxiliar al justiției, Medicina legală a devenit o specialitate de linia întâi. Medicii legiști sunt chemați să constate cauzele de deces în cazurile în care sunt implicate multe victime, când elementele tanatogeneratoare sugerează folosirea de materiale de distrugere în masă. De fapt modificările CP nu fac decât să dovedească această realitate: protecția populației civile plecând de la modificările genomului și până la folosirea de bombe murdare reprezintă marele deziderat al medicinei legale moderne.

### **Bibliografie:**

1. Stancu Em. – “Criminalistica – Știința Investigării Infrațiunilor”, Vol.I și II, Editura Procardia, București, 1993.
2. Dittmann W (1989) Wundballistische Untersuchungen zur Klinik der Schadel-Hirn-Schubverletzungen. Wehrmed Monatsschr 33:3-14
3. Stancu Em. – “Criminalistica” – Vol.I și II, Editura Actami, București, 1997
4. Beliș VI. – “Tratat De Medicină Legală”, Editura Medicală, București, 1995.
5. Gross H. – “Gesammelte Kriminalistische Aufsatz”, Leipzig, 1902
6. Stancu Em. – “Criminalistica”, vol. I și II, TUB, 1981-1983.
7. Aionițoaie C., Sandu I.E., Bercheșan V., Butoi T., Marcu I., Pălănceanu E., Pletea C., Stancu Em. – “Tratat De Tactică Criminalistică”, Editura Carpați, Craiova
8. \*\*\* Codul de Procedura Penală al României cu modificările și completările aduse prin legea 141 / 1996 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 289 din 14 noiembrie 1996
9. [www.fbi.gov](http://www.fbi.gov) referință electronică
10. Crane J. Explosive Injury. In: Payne-James J, Byard RW, Corey TS, Henderson C, editors. Encyclopedia of Forensic and Legal Medicine. London: Elsevier; 2005. p. 98-110.
11. [www.dhs.gov](http://www.dhs.gov) referință electronică

---

---

**DECIZIA 616 DIN 23 Iunie 2008 A CONSILIULUI DE  
COOPERARE ÎN DOMENIUL JUSTIȚIEI ȘI AFACERILOR INTERNE (J.A.I.)**

**Asist.univ. CĂTĂLIN TOADER  
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”**

*The creation of an Area of Freedom, Security and Justice, is a key aim of the EU Treaty. An important domain is the data exchange in the domain of automatic data exchange concerning DNA, biometrical informations and other datas with importance for police work.*

În data de 23 Iunie 2008, Consiliul a adoptat Decizia 2008/615/JAI privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere.

Articolul 33 din Decizia 2008/615/JAI prevede adoptarea de către Consiliu a măsurilor necesare punerii în aplicare a Deciziei sus menționate la nivelul Uniunii, în conformitate cu procedura prevăzută la art. 34 alin. 2 litera c, teza a doua din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Aceste măsuri se bazează pe Acordul de punere în aplicare din 5 Decembrie 2006 privind punerea în aplicare din punct de vedere *administrativ și tehnic* a Tratatului de la Prum.

**Obiectivul** prezentei decizii este de a stabili dispozițiile administrative și tehnice necesare punerii în aplicare a deciziei, în special **în ceea ce privește schimbul automat de date ADN, de date dactiloscopice și de date privind înmatricularea vehiculelor**, astfel cum sunt prevăzute în cap. 2 din Decizie, precum și în ceea ce privește alte forme de cooperare, prevăzute de capitolul 5 din Decizie.

În acest subcapitol vor fi tratate din Decizie numai dispozițiile privitoare la **datele dactiloscopice** arătate în capitolul 4.

Astfel la capitolul 4, art. 12 din Decizie se face referire la **principiile pentru schimbul datelor dactiloscopice.**

Aceste **principii** adoptate sunt următoarele:

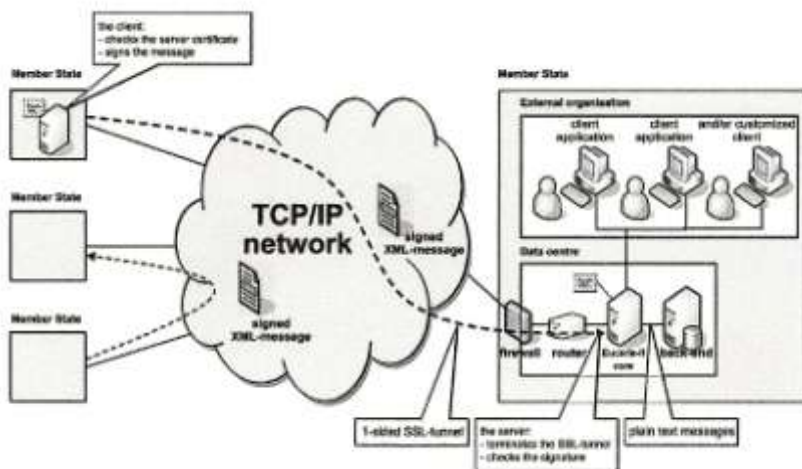
⇒ *Digitalizarea datelor dactiloscopice și transmiterea acestora celorlalte state membre se efectuează în conformitate cu un model uniform al datelor prevăzut în cap. 2 din anexa la prezenta decizie;*

Astfel cu ajutorul aplicației informatice EUCARIS, toate statele membre participante sunt conectate într-o rețea plasă, în cadrul căreia fiecare stat membru comunică direct cu alt stat membru.

Nu este necesară nici o componentă centrală pentru stabilirea comunicației.

Prin programul informatic Eucaris se asigură o comunicare sigură cu celelalte state membre și cu sistemele back-end moștenite ale statelor membre care folosesc XML.

Această arhitectură este ilustrată mai jos:



Statele membre schimbă date prin trimiterea acestora în mod direct destinatarului. Centrul de date al unui stat membru este conectat la rețeaua folosită pentru schimbul de mesaje (TESTA). Pentru a avea acces la rețeaua TESTA, statele membre se conectează la această rețea prin portalul național al acestora. Pentru conectarea la rețea se utilizează un firewall, care este conectat la aplicația Eucaris printr-un router. În funcție de soluția aleasă pentru protejarea mesajelor, se utilizează un certificat fie de router, fie de aplicația Eucaris.

Se furnizează o aplicație client, care poate fi folosită într-un stat membru pentru căutarea în propriul registru sau în registrul unui alt stat membru. Aplicația client se conectează la Eucaris. Clienții sunt identificați prin codul de utilizator/parolă sau printr-un certificat client. Conectarea la un utilizator dintr-o organizație externă (de ex. poliția), poate fi criptată, dar acest lucru intră în responsabilitatea fiecărui stat membru în parte.

⇒ Fiecare stat membru se asigură că datele dactiloscopice pe care le transmite sunt de o calitate suficientă pentru a permite compararea acestora cu ajutorul sistemelor automatizate de identificare a amprentelor digitale (AFIS);

⇒ În cazul schimbului de date dactiloscopice, procedura de transmitere se efectuează în cadrul unei structuri descentralizate.

⇒ Se adoptă măsuri corespunzătoare pentru a asigura confidențialitatea datelor dactiloscopice trimise altor state membre, inclusiv criptarea acestora.

⇒ Statele membre folosesc codurile de stat membru în conformitate cu standardul ISO 3166-1 alpha-2.



---

Articolul 13 din Decizie face referire la: „Capacități de căutare pentru datele dactiloscopice.

●**Capacități de căutare pentru datele dactiloscopice**, arată că:

⇒ Fiecare stat membru se asigură că propriile solicitări de căutare nu depășesc capacitățile de căutare precizate de statul membru solicitat. Statele membre prezintă declarații Secretariatului General al Consiliului, astfel cum se menționează la art. 18 alin. 2, în care stabilesc capacitățile lor maxime de căutare pe zi de date dactiloscopice ale persoanelor identificate și de date dactiloscopice ale persoanelor încă neidentificate;

⇒ Numărul maxim de candidați acceptați pentru verificare pentru fiecare transmitere este prev. în cap. 2 din anexa la prezenta decizie.

Art. 14 din Decizie cuprinde „ Norme privind solicitările și răspunsurile referitoare la datele dactiloscopice,,.

●**Norme privind solicitările și răspunsurile referitoare la datele dactiloscopice:**

⇒ Statul membru solicitat verifică fără întârziere calitatea datelor dactiloscopice transmise, cu ajutorul unei proceduri complet automatizate. În cazul în care datele nu se pretează unei comparări automate, statul membru solicitat informează fără întârziere statul membru solicitant.

⇒ Statul membru solicitat efectuează căutări în ordinea în care au fost primite solicitările. Solicitățile sunt procesate în termen de 24 de ore, printr-o procedură complet automatizată.

Statul membru solicitant poate cere procesarea accelerată a acestor solicitări, în cazul în care există o dispoziție în acest sens în dreptul său național, iar statul membru solicitat efectuează aceste căutări fără întârziere.

În cazul în care, din motive de forță majoră, nu pot fi respectate termenele, compararea este efectuată fără întârziere de îndată ce au fost îndepărtate obstacolele.

●**Înregistrarea punctelor caracteristice, identificarea tipurilor de puncte caracteristice, conform Deciziei.**

*Înregistrările* de tip 9 conțin textul ASCII care descrie punctele caracteristice și informațiile corespunzătoare codate dintr-o amprentă latentă.

Pentru operațiunea de căutare a amprentei latente, nu există nici o limită pentru aceste înregistrări de tip 9 dintr-un fișier, fiecare dintre acestea corespund unei imagini diferite sau unei amprente latente diferite.

La *identificarea tipurilor de puncte caracteristice*, acest standard definește trei numere de identificare care sunt folosite pentru a descrie tipul punctelor caracteristice.

Acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Type	Description
0	Other
1	Ridge ending
2	Bifurcation

### ●Amplasarea și tipul punctelor caracteristice.

Pentru ca șabloanele să fie în conformitate cu secțiunea 5 a standardului ANSI INCITS 378-2004, se folosește următoarea metodă, care consolidează standardul actual, pentru a determina amplasarea (locul și direcția angulară) a punctelor caracteristice individuale.

Poziția sau amplasarea unui punct caracteristic care reprezintă un capăt de creastă este locul de bifurcare a axei mediane din zona din vale, imediat în fața capătului de creastă. Dacă cele trei laturi a zonei de vale sunt reduse la o axă formată dintr-un singur pixel, locul în care se intersectează cele trei laturi reprezintă amplasarea punctelor caracteristice.

În mod similar, în cazul unei bifurcații, punctele caracteristice sunt amplasate în locul de bifurcare a axei mediane a crestei. *Dacă cele trei laturi ale crestei sunt reduse la o axă formată dintr-un singur pixel, locul în care se intersectează cele trei laturi reprezintă amplasarea punctelor caracteristice.*

După ce toate capetele de creste au fost transformate în bifurcații, toate punctele caracteristice din imaginea dactiloscopică sunt reprezentate ca bifurcații. Coordonatele x și y ale pixelilor din intersecția celor trei laturi ale fiecărui punct caracteristic pot fi formate în mod direct.

Direcția punctelor caracteristice poate fi obținută din fiecare bifurcare a axelor. Cele trei laturi ale fiecărei bifurcări ale axei trebuie examinate și capătul fiecărei laturi trebuie determinat. În imaginea de mai jos se ilustrează cele trei metode utilizate pentru determinarea capătului unei laturi pe baza unei rezoluții de scanare de 500 ppi.

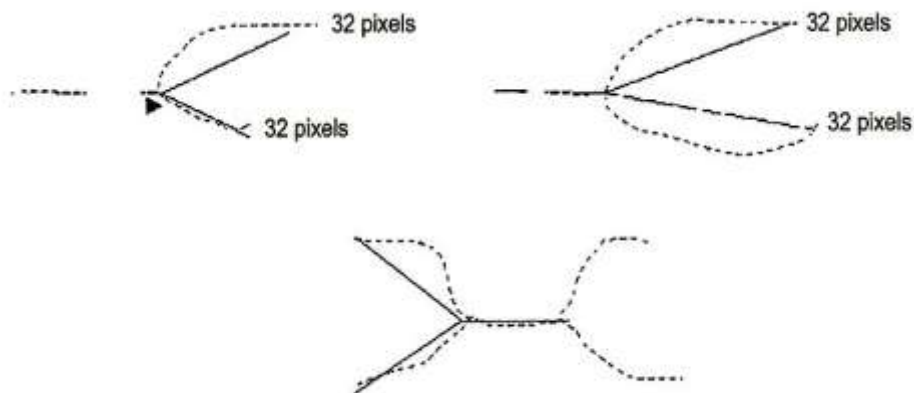
Capătul este stabilit în funcție de evenimentul care are loc primul.

Numărul pixelilor se bazează pe o rezoluție de scanare de 500 ppi.

Utilizarea unor rezoluții diferite de scanare implică un număr diferit de pixeli.

Rezultă că se obține:

- o distanță de .064" (al 32-lea pixel);
- capătul laturii care se află la o distanță de .02" și .064" (de la al 10-lea până la al 32-lea pixel), nu se utilizează laturile mai scurte.
- Există o a doua bifurcare la o distanță de .064" (înainte de cel de-al 32-lea pixel).



Unghiul punctelor caracteristice se determină prin construirea a trei raze virtuale cu originea în locul de bifurcare și prelungindu-se până la capătul fiecărei laturi. Cel mai mic dintre cele trei unghiuri formate de raze este împărțit în două pentru a indica direcția punctelor caracteristice.

#### ●Sistemul de coordonate.

Sistemul de coordonate folosit pentru a exprima punctele caracteristice ale unei amprente digitale, este sistemul de coordonate carteziane. Amplasarea punctelor caracteristice se reprezintă prin coordonatele corespondente X și Y. Originea sistemului de coordonate este colțul din stânga sus al imaginii originale, cu X progresând spre dreapta și cu Y progresând în jos. Coordonatele X și Y ale unui punct caracteristic sunt reprezentate în unități de pixel de la origine. Ar trebui remarcat că poziția originii și a unităților de măsură nu respectă convenția utilizată în definițiile tipului 9 în ANSI/NIST-ITL 1-2000.

#### ●Direcția punctelor caracteristice.

Unghiurile sunt exprimate în formatul matematic standard, cu gradele 0 la dreapta și cu unghiurile crescând în direcția inversă a acelor de ceasornic. Unghiurile înregistrate se închid înspre creastă, în cazul unui capăt de creastă și se deschid spre centrul văii, în cazul unei bifurcații. Această convenție este cu 180 de grade opusă unghiului din convenție, descris în definițiile tipului 9 în ANSI/NIST-ITL 1-2000.

În scanarea și captarea unitară în rețeaua Eucaris, vor fi folosite și celelalte standarde internaționale pentru: rubricile pentru înregistrarea locală de tip 9, în format INCITS 378, lungimea înregistrării locale, caracterul desemnării imaginii, tipul de imprimare folosit, formatul punctelor caracteristice, folosirea informațiilor de tip CBEFF, identificarea echipamentului de captare, lungimea liniei orizontale, lungimea liniei verticale, unitățile de scală folosite, scala orizontală și verticală a

pixelilor, imaginea amprentei digitale, poziția amprentei digitale, calitatea amprentei digitale, numărul punctelor caracteristice, informații despre numărul creștelor, informații despre nucleu, informații despre deltă, folosirea înregistrării de tip 13 cu rezoluție variabilă a imaginii latente, e.t.c., precum și folosirea tuturor celorlalte date tehnice și logistice prevăzute în Decizie la anexe.

**●Înregistrări suplimentare de tip 15 cu rezoluție variabilă a imaginii amprentei palmare.**

De asemenea pot fi incluse în fișier orice date despre impresiunile palmare, precum și înregistrări suplimentare de tip 15, pentru impresiunile palmare.

Astfel pentru fiecare imagine a amprentei palmare suplimentară, este necesară o înregistrare logică de tip 15 completă, cu separatorul „FS”.

În tabelul de mai jos avem numărul maxim de candidați acceptați pentru verificare la fiecare transmisie:

Type of AFIS Search	TP/TP	LT/TP	LP/PP	TP/UL	LT/UL	PP/ULP	LP/ULP
Maximum Number of Candidates	1	10	5	5	5	5	5

Tipuri de căutare:

TP/TP: zece amprente digitale – zece amprente digitale

LT/TP: amprentă digitală latentă – zece amprente digitale

LP/PP: amprentă palmară latentă – amprentă palmară

TP/UL: zece amprente digitale – amprentă digitală latentă neidentificată

LT/UL: amprentă digitală latentă – amprentă digitală latentă neidentificată

PP/ULP: amprentă palmară – amprentă palmară latentă neidentificată

LP/ULP: amprentă palmară latentă – amprentă palmară latentă neidentificată

De asemenea pentru a îmbunătăți fluxul de activitate intern, rubrica subiectul corespondenței, în cazul unei operațiuni PRUEM, trebuie completată cu codul de țară (CC) al statului membru care trimite mesajul și cu tipul operațiunii.

Pentru statistici și raportare, fiecare stat membru elaborează statistici privind rezultatele schimbului automat de date. Pentru a asigura compatibilitatea, modelul pentru statistici este elaborat de grupul de lucru competent al Consiliului (JAI). Aceste statistici se înaintează anual Secretariatului General, care elaborează o prezentare succintă a activităților din anul precedent și Comisiei.

În cadrul grupului de lucru competent al Consiliului, experții se întâlnesc în mod regulat pentru a organiza și a pune în aplicare procedurile de evaluare

---

menționate anterior, precum și pentru a efectua un schimb de experiență și a discuta posibilitățile de îmbunătățire ale acestora.

După caz, rezultatele acestor discuții între experți sunt incluse în raportul menționat mai sus.

Bibliografie:

Decizia 616 din 23 Iunie 2008 a Consiliului de cooperare în domeniul Justiției și Afacerilor Interne (J.A.I.), privind punerea în aplicare a Deciziei 615/2008, privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere.

